

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII.

BUENOS AIRES, 25 de Diciembre (decembra) 1937 Núm. (štev.) 51

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

In mir ljudem na zemlji...

Kmalu bo dva tisoč let, odkar se je rodil oznanjevalec miru na zemlji, miru vsem ljudem, ki so dobre volje. In ko smo bili v svojih mladih letih še dobre volje, ko so nas učili in vzgajali po Kristusovih naukih in nismo še vedeli, kako daleč je svet od onega, kar je veliki Učenik oznanjal, je bila sreča v naših srcih.

In ko se nam je svet razodel, smo spoznali, kako Kristusa vsak dan ob vsaki priliki križajo tudi tani in ob vsaki priložnosti križajo kakor da ga časte in se po njem ravna. Spoznali smo, kako spoštujemo oblastniki, ki imajo usodo ljudstev v rokah, enega samega bogastev in denar. Zato je svet danes tako daleč od onega moralnega, političnega in socialnega miru, ki ga je Učenik oznanjal. Mogočniki, ki skrbe samo za svoje dobičke ter si z denarjem osvajajo oblast nad posamezniki in narodi, poganjajo ljudstva v krvava klanja. Namesto sladkega betlehemskega angelskega prepovedanja, ki je preprostim pastircem oznanilo rojstvo oznanjevalca človeka, se sliši letošnji božič v svetu zvenketanje z orožjem, grmenje topov in pokanje granat; namesto zvepe repatice, ki je trem kraljem kazala pot v Betlehem, svigajo dazla pot v Betlehem, svigajo dazla nes po nebu letala, ki prinašajo ljudstvom pogubo; namesto blagodišečega kadila, ki so ga trije kralji nosili s seboj, se danes valijo po poljih in mestih ugonablajoči strupeni plini; namesto meketanja mirnih ovčic, ki so pastircem sledile v mesto Kristusovega rojstva, se danes razlega v mnogih deželah pketanje strojnih pušk težkih oklopnih vozov.

Kakšen kontrast med današnjim časom in betlehemske noči pred skoraj dva tisoč leti!

Narodi bi radi živeli v miru med seboj, da bi bili dobre volje, ki jo mir prinaša v človeška srca, vendar pa narodi niso gospodarji svoje usode. Izkoriščevalci in oblastniki jih imajo v rokah in gospodarijo z njihovim življenjem.

Svetovna vojna še ni pozabljena; vedno hodijo med nami ljudje, ki so v letih 1914 do 1918 pustili kose svojega telesa na bojiščih. Še vedno so med nami sirote, ki so v svetovnem klanju izgubile svoje očete, pa že pripravljajo nekateri maščobni brzvestneži novo klanje, ki bo še bolj krvavo, še bolj grozno. In ponekod že teče kri narodov v potokih. Španija izkruvava v bratomornem boju, legije Kitajcev padajo pod morilnimi sredstvi vpadnikov, sinov njim sorodnega plemena.

Tudi ko je Kristus živel, je bilo na svetu sovraštvo med ljudmi, ki so ga podpihovali takratni samodržci; Kristusu je skušal posameznike in narode s svojim verskim naukom moralno dvigniti in jih zediniti, prepoditi iz njihovih src sovraštvo in zasojati vanje ljubezen do bližnjega, naj si bo posameznik ali narod. In Kristusa so zasmehovali, bičali in križali ter mu sree prebodli, ka-

Teruel v oblasti vladnih

REPUBLIKANCI SO PREHITELI FRANCA, KI ŽE NEKAJ MESECEV PRIPRAVLJA OFENZIVO. — TER IZBOLJŠALI SVOJ POLOŽAJ NA NAJBOLJ KOOLJIVEM DELU FRONTE — POMEN SEDANJE OFENZIVE VLADNIH

Brž po okupaciji Asturije po četah generala Franca so iz raznih virov napovedovali, da se bo revolucionarna vojska, po kratkem odmoru, pripravila za odločilno ofenzivo ki naj še pred začetkom zime odloči o bodočnosti Španije. Te napovedi so bile verjetne, ker, kakor se je doslej izkazalo, je vsako podaljševanje vojne bolj v škodo vstašem nego republikancem, ki so dosedanjji čas — skoro osemnajst mesecev — izrabili za organizacijo in izvežbanje svoje takorekoč improvizirane vojske; na drugi strani pa je znano, da zimski čas močno ovira vojne operacije, posebno take, kakor so se napovedovale iz Francovega tabora, ker je pač v snegu in mrazu težko premikati velike oddelke vojske ter jih preskrbljati z živežem in materialom.

Do toliko napovedane Francove ofenzive pa ni prišlo. Izgleda da sta Italija in Nemčija v zadnjem času precej ohladili svojo ljubezen napram revolucionarni vojski in da ne pošiljata več tako velikih množin vojnega materiala v Španijo, kakor prej. Vzrok utegne biti tudi v pomankanju denarja, ki ga Franco gotovo nima v izobilju. Industrijalci in kapitalisti, ki so bili podprli njegov upor, so računali, da se bo

kor zasmehujejo, preganjajo in kaznujejo dandanašnji v nekaterih državah pacifiste, ki razlagajo, da bi narodi mogli in morali živeti v miru.

Kristusov nauk je močno razgibal mase, vključ v krutim preganjanjem onih, ki so mu sledili. In ko so oblastniki spoznali, da jih je Učenik premagal, so se hinavsko proglasili za zaščitnike njegovih nauk. Zgodovina je polna primerov, kako so oblastniki v Kristusovem imenu sejali sovraštvo med ljudstva ter jih preganjali v klanje.

Kdaj bo res zavladal mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje?

Prej se to ne bo zgodilo, dokler se ne bodo ljudstva otrgla onih mogočnikov, ki narode samo izrabljajo v svojo korist. Za današnje čase bi bila primerna ona zgodba o malem komarju, ki je sesal kri in povzročal hude bolečine velikemu slonu, ki si radi svoje nerodnosti ni znal pomagati, da bi se nadležneža rešil. Tak neroden slon, ki si pusti puščati kri, je tudi današnje ljudstvo. Premalo je razumno, premalo zavedno, premalo brižno in preleno, da bi si znalo na postaven, legalen način pomagati vsaj v onih državah, kjer mu demokratska uredba to omogoča.

Še o ko bodo odstranjeni oni hinavci, ki se pretvarjajo, da so častilci Učenika, katerega rojstvo slavi danes krščanski svet, v resnici pa v: dno delajo le proti njegovim naukom in v lastno korist, šele tedaj bodo spet odmevale v svetu blage besede:

"... in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

ta zadeva zaključila v nekoliko dneh in niti v sanjah jim ni prišlo na um, da bo treba dajati in dajati tekom dolgih mesecev; na drugi strani si pač lahko predstavljamo, da je Franco doslej izmogljal iz ljudstva kolikor se je sploh izvleči dalo. Res je da kontrolira velik del trgovine ter pobira uvozno carino, a vojna požira preogromne vsote, da bi ta dohodek mogel zaostovati. Kakor je pač znano, je vlada brž po uporu spravila vse rezerve španske državne banke na varno v inozemstvo in ona sama razpolagala s tem zakladom. Če pomislimo, da je finančno stanje Italije in Nemčije vse prej nego rožnato, si pač lahko razlagamo, da ne morejo ne Nemci ne Italijani dovoljevati velikih kreditov Francovemu taboru, katerega zmaga nikakor ni gotova stvar.

Najbrž pa je na odgoditev odločilne revolucionarne ofenzive vplivalo tudi dejstvo, da so se v Francovem taboru, kakor javljajo iz raznih strani, pojavila nesoglasja.

Na vsak način: ofenzive, revolucionarne ofenzive, doslej ni bilo.

Položaj so izrabili vladni, ki so se lotili dela na najbolj nevarni točki fronte, t. j. pri Teruelu. Tam so se bili revolucionarci močno zariji v republikansko fronto, da je obstojala za vladni tabor zelo koeljiva možnost, da si Francove čete utrejo pot do morja in presečejo s tem ozemlje, ki je v oblasti republikancev, v dva dela. Eden izmed teh delov, odepeljen od Katalonije, odkoder dobiva vladna vojska svoj vojni material (saj je Katalonija najbolj industrijalni del španske dežele), bi bil obsojen na približno tako usodo, kakršna je doletela severni del Španije: odrezan od dobaviš in odrezan z blokado tudi z

morske strani, bi se ne bil mogel dolgo upirati.

Nevarnost je bila že tako otipljiva, da je vlada prenesla svoj sedež iz Valencije v Barcelono, da bo za vsak slučaj ostala v onem delu republikanske Španije, kjer je možnost odpora največja, t. j. v Kataloniji.

In vladne čete so sprožile svojo ofenzivo prav na tem najbolj koeljivem delu fronte. Opremljene z modernim orožjem so iznenada sprožile napad, ki se je posrečil. Obkolile so glavno mesto Aragonije, Teruel, in po kratkem obleganju se jim je posrečilo vdreti vanj. Mala četa revolucionarcev se sicer še drži v starem delu mesta, vendar pa revolucionarjem to ne bo mnogo pomagalo, če ne bodo vladni ponovili napake, ki so jo naredili v Toledu, kjer je peščica upornikov dolge mesece zadrževala znatno republikansko vojsko in s tem pomagala Francovim načrtom tako dolgo in tako uspešno, dokler ni bila še sama rešena, ker so morali oblegovalci bežati.

Po nekaterih poročilih se vidi, da so ta uspešen napad proti Teruelu izvršili predvsem oddelki tuje milice, sestavljeni po večini iz Nemcev, Poljakov, Italijanov in Jugoslovancev, ljudi, ki se bore proti fašizmu iz prepričanja in iz obupa in so radi tega močna udarna sila; če še pomislimo, da so tudi navajeni zime, dočim je v nasprotnem taboru mnogo (okrog 50.000) Afrikancev, ki jih mraz onemogoča za vojno, smemo računati s tem, da ne bo ostalo samo pri zasedbi Teruela, marveč da bo vladna vojska skušala izrabiti ugodni trenutek za to, da dá svoji zmagi večji obseg in večjo z odločilnost.

POLOŽAJ NA DALJNJEM VZHODU

Incident med Združenimi državami in Japonsko, zaradi potopitve topničarke "Panay" še ni zaključen. Japonci so sicer dali nekaka zaščena ter je skušal njihov poslanik v Washingtonu celo po radiu opravičiti svojo državo pred severnoameriškim javnim mnenjem, vendar pa izgleda, da se Roosevelt ne bo zadovoljil z besedami. Zahteva, da se krivci kaznujejo in da se plača odškodnina.

Sprva je izgledalo, da bodo Združene države in Velika Britanija skupaj nastopile ter nekako pokazala Japonscem zobe s tem, da odpošljeta v kitajske vode močno vojno brodogojce. Zaenkrat pa je ta namera splavala po vodi in bosta menda toliko washingtonska kolikor londonska vlada vsaka zase skrbela za zaščito svojih interesov na Daljnem vzhodu.

Tudi veliki interesi Velike Britanije prihajajo radi širjenja japonske okupacije v vedno večjo nevarnost, ker so se Japonci odločili, da sprožijo novo ofenzivo proti Kan-

tonu, ki je v prenevarni bližini angleškega važnega trgovskega centra in vojnega oporišča Honkonga.

DROBNE VESTI

Nemško kričanje proti sovjetom je samo za notranjo porabo v Nemčiji sami, dočim nemška vlada v resnici podpira Stal novo diktaturo — tako piše znani francoski publicist Bardoux v uglednem pariškem "Tempsu". Pisec trdi, da so maršal Tuhačevski in drugi ruski generali, ki so bili s Stalinom nezadovoljni, navezali stike z nemškim generalnim štabom ter da jim je to postalo ugodno, ker je Hitler naročil načelniku tajne hitlerevske policije, Himmlerju, naj o zaroti obvesti Stalina. In tako se je zgodilo, da je bila postreljena cela vrsta vplivnih poveljnikov rdeče vojske.

Umrl je tudi bivši minister Kellogg, ki je bil pravo nasprotje maršalu Ludendorffu. Dočim je ta sanjal

Srečen in vesel Božič vošči vsem naročnikom, čitateljem, oglaševalcem in prijateljem našega glasila

SLOVENSKI LIST

le o kasarni in vojnah, se je Severoamerikanec Kellogg ukvarjal z mislijo, kako bi svetu zagotovil trajen mir. Bil je oče pogodbe, s katero so države proglasile vojno za zločin in Kellogg je bil najbrž prepričan, da je res dosegel ono, kar je želel. Seveda pa je kmalu doživel razočaranje; gledati je moral, kako so z vojnami začele prav take države, ki so bile s podpisom njegovega pakta svečano obljubile, da se ne bodo posluževale vojne kot sredstva za svojo politiko.

Maršal Ludendorff, znani nemški vojskovodja iz svetovne vojne, je umrl. Bil je skoz in skoz vojaški človek, mož kasarne, ki za druge stvari ni imel ne smisla ne sree. V zadnjih letih svojega življenja je začel pridigovati neke sorte germanškega poganstva, katero je smatral za potrebno pripravo nemškega naroda na revanšo proti Franciji.

Iz nekaterih dežel, posebno pa iz Združenih držav Severne Amerike prihajajo zadnje čase vznemirljive vesti o razvoju gospodarskega položaja; napovedujejo novo krizo, ki je v nekaterih industrijah spet nastopila. Z vprašanjem pojavljajoče se krize se je začela pečati tudi Zvezna narodov, ki proučuje, kako bi se človeštvu, ki se je komaj nekoliko izklopalo iz brezposelnosti in z njo združene bede, prihranilo novo gorje.

Vse braziljske politične organizacije so bile razpuščene z dekretom, ki ga je objavil predsednik Vargas pretekli petek. Za takšne, ki bi sodelovali pri tajno obstoječih strankah, so predvidene kazni od dveh do štirih mesecev ječe in denarne globe. Politične stranke se bodo morale pretvoriti v prosvetna, dobrih na aji športna združenja, vendar pa bodo morale spreminiti svoje ime.

Dolores Ybarruri, imenovana „La Pasionaria“, španska politična voditeljica, katera se sedaj mudi v Franciji, je objavila proglaš na francoski narod; poziva ga, naj vlado prisili, da bo vzpostavila svobodo trgovanja z vladno Španijo. Trdi tudi, da je londonski odbor za nevmesavanje delal proti interesom španskega vladnega tabora.

Sovjetski odpravnik poslov v Grčiji, Aleksander Barmin, je prebežal v Francijo, ko ga je ruska vlada pozvala, naj se vrne domov. Bal se je, da ga bo zadela ista usoda, kakor mnoge druge sovjetske diplomate v zadnjem času: da ga bodo spravili na drugi svet. Objavil je pismo, v katerem podaja ostavko in trdi, da je Rusija sedaj v rokah „reakcionarne klike, ki z zločini držijo oblast v svojih rokah“.

Argentinske vesti

Poslanik dr. Izidor Cankar se vrača

Naš poslanik g. dr. Izidor Cankar in gospa sta se vkrčala v soboto 18. t. m. v Genovi na ladjo "AUGUSTUS", s katero se sedaj vozita proti Buenos Airesu. Prispela bosta v tukajšnje pristanišče v ponedeljek 3. januarja, po vsej priliki okrog 8. ure zjutraj.

Gospoda poslanika, ki si je s svojo možatostjo in s svojim neumornim delom za izseljenstvo osvojil te kom svojega bivanja med nami iskrene simpatije vseh poštenih in res

rodoljubnih Srbov, Hrvatov in Slovencev v Argentini, bo naša kolonija gotovo z veseljem pozdravila ob nje govem povratku iz domovine, kamor se je bil odpeljal pred dobrimi tremi meseci, da na samem kraju, pri merodajnih činiteljih v kraljevini, osebno poroča o tukajšnjih prilikah in potrebah ter poskrbi za okrepitev vezi med našim izseljenim narodom v atlantiških deželah Amerike ter domovino.

POČASTITEV PREDSEDNIKA JUSTA

Kmalu bo sedanji predsednik države general Justo predal državne posle svojemu nasledniku dr. Ortizu. Za to priliko se je sestavila posebna komisija, ki hoče sedanjega predsednika po predaji poslov počastiti v znak priznanja za njegovo delo. Priprave za slavnost so se že začele.

RAZGNAN SHOD DELAVSKIH SOCIALISTOV

V Godoy Cruz, v pokr. Mendoza, se je v nedeljo imel vršiti shod delavske socialistične stranke. Voditelji politične organizacije, ki je shod sklicala, so bili obveščeni, da se nekaj pripravljajo proti njim, pa so radi tega zaprosili guvernerja, naj poskrbi za varnost. Res je prišla policija in je mogla tako brž intervenirati, ko je res prišlo do incidentov. Komaj je namreč začel govoriti politik Ochos Castro, je počil v dvorani strel, kateremu je sledilo še več drugih. Policija je vrgla med zborovalce male bombe s plinom za solzanje ter je tako shod razgnala. Izvršila je tudi več aritacij, vključ temu pa dosedaj baje še ni mogla ugotoviti, kdo je sprožil strel ter povzročil nered: ali je bil to kak konservativec ali pa socialist iz drugega tabora. Dve osebi sta bili ranjeni, hujšega pa ni bilo, vključ mnogemu streljanju.

ČUDNE IZJAVE SANTIASKEGA GUVERNERJA

Kakor smo že v zadnji številki poročali, se je v republikli, posebno pa v glavnem mestu začela akcija za nabiranje živih in drugih potrebščin za prebivalstvo pokrajine Santiago del Estero, ki je radi suše izgubila ves pridelek in se radi tega nahaja v skrajno slabem položaju. To pozno ampak tem bolj vneto rodolju-

bno navdušenje so prišle kakor mrzel obliv besede guvernerja prizadete pokrajine, g. Montenegro, ki je v neki izjavi trdil, da santiaško ljudstvo dobro živi in da miloščine od nikogar ne potrebuje, marveč da rabi samo javna dela. Jasno je, da so te izjave kaj čudno zvenele po vseh onih grozovitih slikah, ki jih je o trpljenju tamošnjega prebivalstva prinesel dnevni tisk. Posebno veliko nejevolje so guvernerjeve besede povzročile pri raznih odborih, ki so se bili z vso vneto lotili dela za pomoč prizadeti pokrajini.

Prošnje za podobno pomoč prihajajo tudi iz drugih severnih krajev države, ki jih je suša opustošila.

Prilike v Chacu

Iz Chaca, kjer je tudi mnogo naših ljudi naseljenih, je prišla v Buenos Aires posebna delegacija tamošnjega prebivalstva, z namenom, da samemu predsedniku republike potrdi svoje gorje, ki izvira iz dnevnega pomanjkana: pomanjkanja vode in pomanjkanja policije.

Predsednik je v ponedeljek sprejel delegacijo, ki mu je ustmeno obrazložila svoje želje ter predložila tudi poseben memorandum. Predlaga, naj bi vlada investovala 20 do 25 milijonov pesov za preskrbo z vodo onih krajev, ki običajno trpe zaradi suše.

V zelo temnih barvah sliko memorandum varnostne in pravne prilike v chakenskem teritoriju. Pravi, da se vsak dan dogajajo ubojstva, roparski napadi; da ni človek varen ne doma ne na ulici ne na polju ne v železnici. Velika večina zločincev je ostala nekaznovana in vse to je ustvarilo v Chacu alarmno stanje, ki zelo škoduje napredku teritorija. Na 300.000 prebivalcev, ki žive na ozemlju od približno 100.000 kvadratnih kilometrov površine, pride

vsega komaj 500 policijskih uslužbencev, pa radi tega pač ni čudno, če se je zločinstvo tako hudo razpaslo. Prebivalci prosijo za nujno ojačenje varnostne oblasti.

NE KUPUJTE LADIJSKIH LISTKOV PRI NEPOZNANIH AGENCIJAH!

Federico Bartola, José Balson in Primo Nonis so pred kratkim kupili ladijske listke v agenciji na ul. Carlos Calvo šte. 17, ki je bila last nekoga Torresa. Kmalu so reveži morali ugotoviti, da jih je Torres oslepil: enega za 300, drugega za 630, tretjega pa za 700 pesov. Šli so Torresa iskat, a ga niso našli; zato jim ni preostalo drugega nego da so se obrnili na policijo.

NEMSKA ŠOLSKA LADJA V OBISKIH

V ponedeljek je priplula v Mar del Plata nemška šolska ladja "Schlesien"; ostala bo tu do 27. t. m.

UPOR V KAZNILNICAH

V Kaznilnici v Rosariu so se jetniki uprli, baje radi prepeliče in slabe hrane ter radi prestroge discipline. Morali so priti gasilci, da so kaznjencem... ohladili kri.

Do upora je prišlo tudi v kaznilnici v Floresu, Santa Fe, kjer so jetniki napadli ječarje s palicami, lo patami in drugim orodjem. Ječarji, izmed katerih je bil eden težko ranjen, so na napad odgovorili s streljanjem ter ranili pet kaznjencev.

ROJAK SE JE PONESREČIL PRI DELU

Ivan Sever, star 34 let, jugoslovanski državljan, zaposlen pri zidarskem delu na Concepción Arenal 2823, je padel šest metrov globoko, ko se je pod njim vdrla "chapa", na kateri je stal. Njegovo stanje je nevarno.

NESREČEN SKOK S KAMJONA

Ko je Carlos Pozze, star 26 let, vozil s kamijonom na Avenidi Gral. Paz, je pri Avenidi del Trabajo kamijon zašel s prvim kolesom v obcestni jarek, radi česar se e vozilo močno nagnilo. Pozze, ki je mislil, da se bo kamijon zvrnil, je skočil raz njega, toda tako nesrečno, da mu je šlo zadnje kolo čez prsni koš. V bolnišnici Salaberry, kamor so ga brž prepeljali, je kmalu izdihnil.

Pretep med Franco vimi prijatelji

Rosarijski španski nacionalisti in falangisti so priredili preteklo nedeljo v baru "Cifre", na vogalu ul. Sarmiento in Sta Fe, banket, na katerega so povabili tudi italijanske fašiste in hitlerjevce. Po obedu, ki je potekel v popolnem redu, so se začele govorance. Sprva ni kazalo nič hudega, ko je pa govoril Gonzalo Martín Nieto, mož ki zastopa v Rosariju upornega generala Franca, je nastal kraval. Govornik je bil nekaj omenil tujce, ki se borijo na strani španskih nacionalistov, pa so

tedaj falangisti začeli z medklieci do-povedovati, da nočejo tujih zastav na španski zemlji. To je dalo povod za velik pretep, med katerim je bila marsikatera steklenica razbita, marsikateri stol polomljen in marsikatera butica okrašena z bunkami. Stvar je bila tako huda, da je morala priti konjenica policije ter energično poseči vmes, predem se je posrečilo razgnati vročekrvne rosarijske prijatelje upornega generala Franca.

KRVAV DOGODEK

V sredo zgodaj zjutraj so trije strelci zbudili iz spanja stanovalce hiše šte. 818 v ulici Cachi, v Parque Patricios. Stanovalci so poklicali stražnika ter skupaj z njim vdrli v sobo, v kateri so počili strelji. Tu se jim je nudil grozen prizor. Na postelji je ležala, ranjena od dveh strelcov, 29-letna Eulalia Molledo, nekaj korakov proč od nje pa njen mož Juan Molledo, star 51 let, ranjen v prsa in hudo krvaveč. Odpeljana sta bila takoj v bolnišnico Penna, kjer je pa mož izdihnil ne da bi bil prišel k zavesti. Žena bo kljub dvema streloma ostala pri življenju. Dejala je, da moreževe dejanja ne more razumeti, ker da sta živela v najlepšem soglasju, vendar pa domneva, da je obupni korak morda storil iz obupa zaradi velike revščine, v kateri sta živela zadnje čase.

POLICAJ USTRELIL PODKOMISARJA

V Coronel Dorrego je stražnik Claro González po kratkem besednem sporu ustrelil podkomisarja Teofila Ocantosa. Morilec in še dva policaja, ki sta prisostvovala krvavemu dogodku, so bili aretirani. Vzrok je bil spor zaradi službe.

Ali že veste,

kje bo najbolj vesel Silvestrov večer, kje se boste v najbolj prijetni družbi poslovili od starega leta? Če tega še ne veste, Vam povemo in Vas obenem prosimo, da obvestite tudi druge: Najbolj vesel Silvestrov večer bo v dvorani ulica Alsina 2832. Priredita ga TABOR in PROSVETA.

NOVI PRISELJENCI

BANCO GERMANICO de la América del Sud, Av. L. N. Alem 150, Buenos Aires, naznanja cenjenim naročnikom in čitateljem "Slovenskega lista", da so ukreali na motornik "OCEANIA" dne 9. t. m. v Trstu sledeče naše rojakinje in rojake, katerim so bile ladijske prevoznice preskrbljene potom zgoraj

imenovanega zavoda, in ki bodo prispele v ponedeljek dne 27. t. m. ob 128 zjutraj v tukajšnjo pristanišče:

Klančič Eugenija iz Podgore pri Gorici, Volk Josip iz Ostrožnega, Brda, Zadkovič Franc in Marija iz Reke, Zrimšek Angela iz Velike Pristave pri Postojni, šegota Albina iz Tinjana, Lozej Leopolda in Ostrovska Alojz iz Tubelj pri Komnu, Mezgec Peter iz Ostrega vrha, Keršul Jožef iz Velikega Berguta pri Reki, Ivančič Josip in Malih Lož, Pipan Albina in Pipan Ema iz Svetega pri Komnu, čema Antonija iz Britofa, Markuža Rožica iz Velicega Dola, Sbaic Bruno in Sbaic Igo iz Krmina, šuc Ema iz Trsta, Kovačič Franc, Kovačič Ida in Kovačič Milena iz Vremskega Britofa, Ščurk Mirko iz Podgore pri Gorici, Može-tič Amalija iz Bilj, Papič Katica, Perič Ivanka in Perič Josip iz Supetra na Braču, Smirčič Dragomir iz Premude, Dropulič Manda iz Opuzna, Miličević Jurka, Miličević Ameljko in Miličević Anica iz Graba pri Vitini, škoda Emilija, škoda Katarina in škoda Andrej iz Kotoribe, Mušič Nikola iz Lumbarda na Kerčuli in Šalinovič Milka iz Velikega Prologa.

IZ UPRAVE IN UREDNIŠTVA

M. M., Bs. Aires. — Popolnoma pravilno ste tolmačili pisanje član-karja katoliškega lista "El Social", ki piše o Postojnski jami ter Vas je potvarjanje zgodovine opravičeno razburilo, kajti tako morejo pisati samo bedaki ali pa prefrigani lažnivci, ki smatrajo čitatelje za navadne osličke. Pozdrav!

A. A. S. María. — Bomo pogledali še enkrat kako je z vašo naročnino. Naslov bomo spremenili. Enako tudi mi Vam želimo vesele praznike in srečno Novo leto!

M. Č. B. Cinco Saltos. — Naročnino sprejeli v redu. Hvala! Pozdrav!

E. F. S. Genaro. — Naročnino prejeli v redu. Srečko dobite po pošti. Pozdrav!

P. A., Córdoba. — Naročnino prejeli v redu. Zamudo radi oprostimo. — Sprejmite naše pozdrave!

J. L. Tucumán. — Hvala za novo naročnino in plačano naročnino. Srečko pošljemo Vam in vaši sestri po pošti. Pozdrav!

B. G. V. Madera. — Izgubljene številke bomo dostavili. Se priporočamo za nove naročnike. Hvala za pozdrave. Enako tudi od naše strani!

Oni, ki ste priložili znamke, ste dobili pismen odgovor.

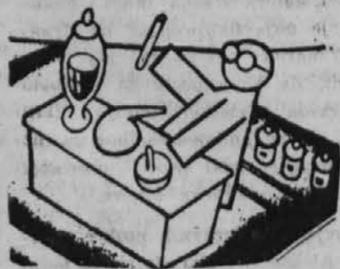
Vsi, ki ste poravnali naročnino osebno na našem uredništvu ali pri naših inkasatih in drugih poverjenikih, so Vam izdali tozadevno potrdilo, zato ne objavljamo potrdila na tem mestu.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaar

Mladičiči! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare klijente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

Z A

BOŽIČNE PRAZNIKE IN NOVO LETO

BO VAŠA DRUŽINA DOMA BOLJ VESELA, ČE JI Z VOŠČILI POŠLJETE TUDI DENARNO NAKAZILO POTOM

Slovenskega Oddelka

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes, 300

ki nakazuje po najnižjih cenah

HITROST NIZKE CENE SOLIDNOST

Vesti iz organizacij

Potegnimo črto

Član nekega hrvatskega društva nam je dejal ob neki priliki, da njih društvo največ zasluži s plesi in piščinami in da se zato najbolj plačajo take vrste "prireditve". Kdor pa hoče videti kulturne predstave, je še dodal, naj gre v kino.

Zgoraj omenjeni je brez dvoma povedal bridko resnico ne samo za Hrvate, marveč v večji ali manjši meri tudi za nas Slovence; zato bi bilo umestno potegniti enkrat krepko črto med takimi... plesnimi in piškimi društvi in onimi, ki si resnično prizadevajo gojiti našo kulturo in prispevati pri dviganju splošne izobrazbe.

Nobeno res kulturno društvo ne sme propagirati zablod, četudi bi pri tem zaslužilo, ker je ljudstvo v splošnem bolj dovzetno za trenutne plehke vžitke kot pa za vžitke trajne vrednosti, ki seveda ne pridejo sami od sebe, marveč je treba presneto truda in žrtev, da se pripravijo z namenom dvigati splošni nivo ljudske izobrazbe, od katere zavisi vse drugo.

Splošna moralna in materialna mizerija je tam, kjer je ljudstvo nevedno. Ponavadi se strezne in začne misliti za lastno usodo šele tedaj, ko ni več pomoči. V dokaz so nam lahko Abesinija, Španija in Kitajska. Če bi bile v teh narodih školske ljudske plasti izobražene, bi se znale tudi politično, gospodarsko in obrambno organizirati tako, da bi nikomur ne prišlo na misel, da bi jih izrabljali za svoje osebne namene, ker bi že v naprej vedel, da ne bo nič opravil. Samo tisti nameni igrajo in bodo igrali hlapčevske vloge, ki stoje kulturno nizko in se ne pobrigajo, da bi se dvignili. In prav taka je tudi kar se tiče izseljeništa.

Zato je treba taka društva, ki se, morda v lastno materialno škodo, predvsem brigajo za kulturo, podpreti z vsemi močmi ter jim dati javno priznanje, kot ga zaslužijo. Dolžnost vsakega rojaka in rojakinje, ki se zaveda smisla zgoraj napisanih besed, je, da se vseh kulturnih prireditvev udeležuje in s tem pokaže, da ceni veliki trud, s katerim so pripravljene. In če se morata včasih kaka stvar ne sponese tako, kot bi bilo želeli, to nikakor še ne pomeni, da se je društvo oddaljilo od cilja.

Sramota pa ni za prireditelje, če ljudstvo njihovega truda ne vpoštevava tako kot razne plehke zabave, marveč nas to ponižuje vse, kot celoto, ker si s tem vtiskavamo pečat nekulturnega naroda.

Nekateri naši ljudje, ki jih boli ta ugotovitev, očitajo "Slovenskemu listu", da je on največ kriv, da je tako, ker ne dela dovolj reklame za kulturne prireditve.

Naše mnenje pa je, da če katerokoli res rosvetno delujoče društvo organizira prireditev, mora vsak že vnaprej vedeti, da mu ne bo škodilo, če jo poseti in da je to pravzaprav tudi njegova dolžnost, če mu je kaj za naš skupni napredek.

Tudi prihodnji petek bo prosvetna prireditev: Prosveta in Tabor sta se skrbno pripravila za Silvestrov večer. Nastopili bodo kar štirje zbori: moški in mešani zbor Pro-

svete, moški zbor Tabora in znani kvartet Jadran. Vsi ti zbori pa bodo nastopili še skupno z eno pesmijo. Na programu je potem še šaloigra, tudi skrbno pripravljena.

Iz Dock - Suda

SLOVESNA ZAKLJUČITEV PRVEGA ŠOLSKEGA LETA V JUGOSLOVANSKI ŠOLI NA DOCK SUDU

Preteklo nedeljo popoldne se je na slovesen način zaključilo prvo šolsko leto na dock-sudski šoli, ki je prva srbo-hrvatska šola v Argentini sploh. Slovesnosti so se udeležili člani osrednjega odbora Jugoslovanskega centralnega šolskega združenja, člani vodstva krajevne šolske občine, starši gojencev s svojimi otroci in lepo število naših izseljencev.

V imenu osrednjega šolskega vodstva je imel lep in važen govor g. arh. Viktor Sulčić, predsednik Jugoslovanskega centralnega šolskega združenja. Spomnil se je uvodoma onih naših krajev, kjer deca ni deležna srčice in veselja, obenem pa tudi pravice, da se uči v jeziku svojih očetov, dasi živi na svoji rodni grudi; kot kontrast temu žalostnemu stanju na Primorskem, je govornik podčrtal svobodoljubnost Argentine. Če od naših krajev tako oddaljene dežele, ki narodnim šolam priseljenec ne postavlja nikakih ovir.

Naglasil je, kako skrbje drugi narodi za oni "živi kapital, naložen v tujini" — za izseljeništvu — ter poudaril, kako je tudi v interesu — političnem, kulturnem in gospodarskem — našega naroda doma, da skrbi za svoje izseljene sinove. V podkripitev svojih izvajanj je med drugim naglasil, da je v zadnjih deset letih, izmed katerih spadajo mnoga v dobo težke gospodarske krize po vsem svetu, jugoslovansko izseljeništvu poslalo domovini okroglih 15 milijard dinarjev.

Mirne vesti lahko pridete vsi na to prireditev in povabite s seboj tudi vse svoje prijatelje in znanee. Z lepo udeležbo bomo dokazali, da se Slovenci zanimamo za našo kulturo tudi ob takšnih prilikah, kakor je Silvestrovo ter da znamo koristno združiti z veseljem.

Velike izgube, ne samo materialne, marveč tudi kulturne in socialne, je doslej utrpelo naše izseljeništvu v Argentini, in z njim ves naš narod, radi tega, ker so se že sinovi naših priseljencev popolnoma odtujevali narodu, iz katerega so izšli. Dogajalo se je to, ker nismo imeli svojih šol, kjer bi se deca naših ljudi učila našega jezika ter bi s tem ostala ohranjena naši narodni skupnosti. Če ne bo v bodoče v tem pogledu drugače, če ne bomo skrbeli za naše šolstvo, ki mora biti temelj za vse druge ustanove naše skupnosti v Argentini, se bo zgodilo, ako kdaj preneha priseljevanje naših ljudi v te kraje, da ne bo ostala nobena sled za onimi stotisoč Jugoslovani od Ognjene zemlje pa do braziljanskih pragozdov, razen končnice "ič" pri priimkih, ki jih bodo nosili za naš narod popolnoma izgubljeni "hijos de yugoeslavos".

Če nočemo, da se bo naša srbsko-hrvaška in slovenska kri, ta življenjski element naroda, tudi v bodoče izgubljala v izseljeništvu, — je dejal arh. Sulčić, — moramo ohraniti naše organizacije, dvigniti jih moramo čim bolj in prizadevati si moramo predvsem, da bomo seznanjali z zgodovino našega naroda, z našo pesmijo, z vsem, kar tvori našo kulturo. Učiti moramo svoje otroke, da morajo biti ponosni, da so sinovi onega velikega in legendarnega naroda, ki ga ne Turki, ne Nemci, ne Madžari, ne Italijani niso mogli uničiti ne odnaroditi."

VABILO

Podpisani društvi vljudno vabita cenj. rojakinje in rojake na VELIKO ZABAVNO PRIREDITEV NA

SILVESTROV VEČER

ki se bo vršila v petek 31. decembra t. l. od 9,30 zvečer dalje v znani dvorani "XX SETIEMBRE"

Ulica ALSINA 2832 — Blizu Plaza Once — in na kateri sodeluje tudi znani radio-kvartet "JADRAN"

SPORED

1. KORAČNICA — Svira orkester
2. VOLARIČ: TRETJA SOLZA (moški zbor SPD I)
3. MARIA GREVER: LAMENTO GITANO (Jadran)
4. VASILJ MIRK: NA TRGU (Moški zbor Tabora)
5. BEETHOVEN: BRINDIS (Jadran)
6. VORNIK: MARIJANA (Jadran)
8. DVE NARODNI (Tabor)
7. FERJANČIČ: PLANINARICA (mešani zbor SPD I)
9. IPAVEC-URŠIČ: SOŠKA (mešan zbor SPD I in TABORA)
10. Zabavna igra v enem dejanju, s petjem in godbo:

"Gostilna pri zvitem rogu"

vesela burka, polna zdravega humorja, ki bo povzročila, da boste pozabili na vse neveselčnosti starega leta ter boste v najboljšem razpoloženju in z veseljem sročim pričakovali novo in mlado leta 1938

11. SLOVO STAREGA IN PRIHOD NOVEGA LETA (Alegorija, izv. Tabor.)
12. NOVOLETNI POZDRAV IN VOŠČILO.

— Po sporedu. PROSTA ZABAVA s PLESOM DO JUTRA. —
— BOGATO SREČKANJE IN ZABAVNA PRESENEČENJA —
VSTOPNINA: Moški \$ 1,50; ženske \$ 1.—

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I. DRUŠTVO "TABOR"

Govornik se je spomnil, kako je sedanji g. poslanik dr. Izidor Cankar dal pobudo za naši prvi dve šoli v Argentini in kako se ni strahil ne truda, ne časa in ne denarja. ko se je šlo za take vzvišen namen. Spomnil se je otvoritve prvega šolskega leta na Dock Sudu in ganotja, ki je obvladalo marsikaterega našega izseljenca, posebno starejše naše korenike, ko so videli, da se je peščici otrok odprl hram, v katerem se bodo učili naše mile govornice.

Predsednik Centralnega šolskega združenja se je zahvalil vsem, ki so pomogli, da se je šola ustanovila in se razvila, obsodil je rokovnjaško delo nekaterih nesrečnih intrigantov, ki so spletkarijo proti našemu šolstvu, ter zaključil svoj govor s sledečimi besedami:

"V šolskih organizacijah, v šoli sami, nočemo nikakih, ne verskih, ne plemenskih, ne socialnih razlik. Pozivamo vse poštene in iskrene naše

J A N :

SVETI VEČER V TUJINI

Nočoj je spet sveti večer!
Vse misli hitijo domov,
kjer glas se razlega zvonov:
Čul lepšega nisem nikjer!

Kje lepa si moja mladost?
In sreča ti, kam si se skrila,
ki v srečo nekdanj si mi bila,
ko nisem poznal to bridkost!

Zapuščen sem, sam, ves ubog;
brez doma sem, brez domovine. —
Obujam samo še spomine,
ko tavam po svetu okrog.

izseljence, da nam pomorejo pri delu za našo dečo. Vsi taki naj pristopijo v vrste šolske organizacije, pa bo uspeh našega šolstva vsako leto večji in večji."

Za svoja izvajanja je govornik žel burno odobravanje.

Prisoten je bil tudi v. d. odpravnik poslov kr. poslanštva, g. dr. Špiro Želalič, ki se je tudi oglašil k besedi, podčrtal važnost šolstva za naše izseljeništvu ter se zahvalil osrednjemu šolskemu vodstvu, krajevni organizaciji, učiteljici, staršem otrok in šolarjem samim za trud in vztrajnost.

Nato pa je nastopila deca in v deklamacijah ter kratkih prizorih pokazala, koliko je napredovala v razmeroma kratkem času. Otroci so za svoje nastope želi veliko odobravanje s stran inavzočih.

Bila je to lepa slavnost, ki je pokazala lepi dosedanji uspeh šole in zanimanje, ki vlada za to ustanovo med našimi izseljenci na Dock Sudu. Po kratkih počitnicah se bo spet začel pouk in prepričani smemo biti, da se bo v prihodnjem letu ta prva srbsko-hrvatska šola še bolj razmahnila in razcvetela. Morda bo pa ta šola tudi celica, iz katere se bo v bodočem šolskem letu razvilo še nekaj podobnih srbsko-hrvatskih prepotrebnih ustanov.

SREČEN

BOŽIČ IN NOVO LETO

ZELI VSEM SVOJIM CENJENIM KLIJENTOM

Slovenski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Velika moderna krojačnica

HERMINIO BIDINOST

Ex-cortador de el Jokey

Če hočeš biti brezhibno in elegantno oblečen, prepričaj se sam.

AV. SAN MARTIN 1544
Buenos Aires

KADAR ISCETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires

54 — 3588

Slovinci doma in po svetu

DELAVSKE PLAČE NISO V SKLADU S CENAMI ZA ŽIVLJENSKE POTREBSČINE

Na glavni skupščini Delavske zbornice v Sarajevu je imel zbornični tajnik obširno poročilo, v katerem je dejal, da so delavske plače na ozemlju sarajevske Delavske zbornice letos povečale za 75 o/o. Istočasno pa so tudi poskočile cene za življenske potrebščine, in sicer za 21 o/o, tako da nima delavec od povišanja plač posebne koristi.

STROGO IZVAJANJE ZAKONA O POBIJANJU DRAGINJE

Povišanje cen življenskim potrebščinam, posebno kruhu, mesu in drvim je marsikod v Jugoslaviji povzročilo mnogo razburjenja. Sreska načelstva so prejela številne ovadbe. Tako je sreski načelnik iz Sombora obtožil pri notranjem ministrstvu 29 mesarjev in 15 trgovcev s kurivom, ki so začeli kmalu po napovedi o povišanju uradnih cen prejemkov dvigati cene. Zdej objavlja vladno "Vreme", da je notranje ministrstvo naročilo vsem bankskim upravam, naj strogo izvajajo zakon o pobijanju draginje. Kdor se bo zoper ta zakon, pravi "Vreme", le najmanj pregrešil, bo kaznovan in nadzorstvo nad prodajalci življenskih potrebščin po poostreno.

LEP POGREB PONESREČENEGA ŽELEZNIČARJA

Pred dnevi so položili v grob 31-letnega Ivana Laha, železničarja, ki se je pred dnevi smrtno ponesrečil v Postojni, ko se je po naključju dotaknil električne žice. Truplo so pripeljali v pokopnik domači kraj v Velenje, odkoder se je razvil na pokopališče dolg žalni spreved. Zastopstvo so poslali tudi italijanski železničarji. Okrog krste je bilo razvrščenih nad 40 vencev, kar je dokaz, pokopnikove priljubljenosti. Iz Maribora je prispelo pevsko društvo "Drava". Bodi mu blag spomin!

V OKOVH POBEGNIL IZ ZAPORA

V zaporu sreskega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so doživeli razburljiv dogodek. V zaporu so imeli zaradi številnih tatvin Jožefa Svenška iz Trtkove. Ker je skušal razbiti vrata na celici, ga je jetni-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENEDEAS

Popolno moderno zdravljenje. **SIFILIS** v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) **KOŽA:** Kronični izpahi, mozoljčki. Izpuščanje las. Ultravioletni žarki. **ZLATO ŽILO:** zdravimo brez operacije in bolečin. **SPOLNA ŠIBKOST:** Hitra regeneracija po prof. Cicarellija. **ZIVCNE BOLEZNI:** Nevračenja, izguba spomina in šibkost. **REVMAZEM:** kila, nahuha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu. **PLJUČA:** Kašelj, šibka pljuča. **ZELODEC:** upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. **ČREVA:** colitis, razširjenje, kronična zapeka. **GELO NOS, USESA,** vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12
Rivadavia 3070 Plaza Once

ški čuvaj okoval v težke okove. Kljub okovom pa je Svenšek ponoči prekopal zid v ječi ter je skozi luknjo pobegnil. Na begu so ga okovi na nogah ovirali, pa se je ustavljal pri posestniku Klobasi v Zanjaku ter ga je naprosil, da mu je okove prepilil. Kmalu po begu pa je Svenšek spet padel orožnikom v roke, ki so nato prijavili tudi Klobaso, ki se bo moral zaradi piljenja okovov zagovarjati.

NAJSTAREJŠA ŽENSKA V JUGOSLAVIJI JE UMRLA

V Podlugovih pri Mrkonjičgradu je umrla kmetica Marija Janjičeva, ki je dosegla izredno visoko starost 123 let. Bila je najstarejša žena v Bosni in bržkone tudi v vsej državi.

IZ NEMČIJE IZGNAN, KER SE NI DAL STERILIZIRATI

Med novimi zakoni v Nemčiji gotovo najgloblje posega v svobodo človeka zakon o prisilni sterilizaciji. Zakon se v Nemčiji neizprosno izvaja. Vsak zdravnik mora prijaviti oblastvom vsak primer, ki pride pri omenjenem zakonu v poštev. Zakon ni zadel samo Nemcev, temveč tudi tuje državljane, ki žive dalje časa v Nemčiji, o čemer nam priča nastopni primer: Iz Nemčije je prispel z rednim potnim listom, vendar po izgoni poti naš državljan Vincenc Longar, po rodu iz Ajdovca pri Novem Mestu. Longar, ki se je rodil 1907. leta, je živel v Nemčiji že od leta 1918. Zapoljen je bil v Porenju in je imel stalno delo. Je pa bolan in sicer ima božjast, ki ni ozdravljiva. Kljub boleznim je svoje delo vršil v popolno zadovoljstvo delodajalca. Ostal bi bil gotovo do svoje smrti v Nemčiji, če ga ne bi bil zadel zakon o sterilizaciji (spolni onesposobljenosti). Če bi bil nemški državljan, ne bi bil mogel uiti odredbam tega zakona. Tako pa so mu kot jugoslovanskemu državljanu dali na izbiro: ali sterilizacija ali izgon iz Nemčije. Odločil se je za drugo. Dobil je potni list ter so ga poslali preko Avstrije v našo državo.

KO JE PROSIL VODO, JO JE NAPADEL S SEKIRO

Nedavno je prišel h gospe Avguštini Smerkoljevi v Šiški v Ljubljani 30-letni brezposelni delavec Zdravko Kariž, po rodu iz Trsta in italijanski državljan. Kariž je večkrat zahajal v hišo, ker je bil z gospo v svaštvi in je imela zanj zmerom odprte roke. Ko je brez dela pohajal okrog, je bil v njeni kuhinji nestrastokrat deležen jedi, hkratu pa gospe ni opustila nobene prilike, da mu

ne bi dala dobrih naukov na pot in ga skušala sprebrniti k poštenemu življenju. Takšnih naukov pa Kariž ni rad poslušal in v njegovi temni duši se je bržkone že zdavnaj skuhal krivična mržnja. Ko je prišel zdaj h gospe, je pod pazduho nosil sekuro, kakor da gre za resnimi opravki, kakor da je bil namenjen na kakšno dvorišče cepiti drva. Poprosil je za malo vode. In o mu je gospa dala skodelico, je stopil do vodovodne pipe na hodniku in se napil. Potem se je obrnil v kuhino, dal skodelico nazaj, še rekel: "Hvala!" — Lsti mah pa je že z ušesom sekire dvakrat brezumno treščil svojo dobrotnico po glavi. Gospa je kriknila in se zgrudila v nezavesti, razbojnik pa je planil čez prag in izginil. Še istega dne v mraku je prišel Kariž na policijo. Javil se je službojočemu uradniku, ki ga je takoj zaslusal.

BOŽIČNA DREVEŠKA IZ JUGOSLAVIJE V EGIPT

Sarajevska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je dobila iz Kaira pismo, v katerem prosi neki trgovec, naj mu sporoče, če bi mogel nakupiti v Jugoslaviji večjo množino božičnih drevesc za Egipt. V Egiptu živi mnogo evropskih izseljencev, ki bi imeli radi za božične praznike doma božična drevesca.

ARGENTINA IŠČE POLJSKE DELAVCE

List "Prensa", ki izhaja v Buenos Airesu, priobčuje članek dr. Velupa, ki ga je poslala argentinska vlada v Evropo, da preuči možnost novega priseljevanja. Dr. Velupa predlaga, naj se italijanski izseljenci zamenjajo in sicer s kmetijskimi delavci iz držav Srednje Evrope. Mislijo, da bi bilo dobro, če bi se vsako leto priselilo v Argentino 20.000 delavcev s svojimi družinami. — Zanimance, ki bi se morda radi izselili v Argentino, opozarjamo, naj se obrnejo v tej zadevi na kakšnega znanca, ki biva v Argentini.

"JUTRO" ZOPET PREPOVEDANO V ITALIJI

Ljubljana, nov. 1937. — Ni veliko mesecev od tega, ko je bil na podlagi posebnega sporazuma med našo državo in Italijo zopet dovoljen ljubljanski dnevnik "Jutro" v Julijski Krajini. Kot protiuslugo je dovolila naša država uvoz tržaškega lista "Il Piccolo". Pred kakimi petnajstimi dnevi pa so italijanske oblasti kar na lepem zopet zabranile uvoz "Jutra", češ da poroča o italijanskih problemih v okrnjeni obliki in po tujih virih.

Bržkone pa ni bilo krajevnim fašističnim organom po volji, da se ta slovenski list bolj čita kakor njihovo fašistično glasilo "Il Popolo di Trieste".

TRAMVAJ V ŠIŠKI PODRL TRI OSEBE

Zavoljo teme in megle je tramvajski voz zadel v tri osebe, ki jih je voznik opazil šele v zadnjem trenutku. Začel je sicer voz zavirati, a ga je mogel usatviti šele 20 m od kraja nesreče. Nato pa je takoj skočil gledat, kaj se je v tem pripetilo. Našel pa je le dva, in sicer vsakega na eni strani proge. Moški ponesrečenec je dobil hude poškodbe in je bil takoj z avtojem prepeljan v bolnišnico, ženska e dobila sicer hude podplutbe po telesu, vendar pa njeno stanje ni bilo nevarno. Voznik pa ni mogel najti tretjega pešca in je zato mislil, da se je ta odstranil. Ko je hotel voz odpeljati dalje proti postajališču, se je na vozu nekaj zavrlo, zato so šli še enkrat gledat in so našli tretjo žrtev nesreče v zaščitni pripravi pred vozom. Bila je 42-letna vrtnarica Marija Janežičeva. Bila je že mrtva. Hudo ranjeni moški je bil 42-leten Frane Primožič, lažje ranjena pa Elza Zirkelbachova.

DETOMOR

Nedavno je zagrebška policija odkrila detomor, ki ga je zgrešila služkinja Katica Rozmanova iz Metlike. Ubogo dekle je policiji brez obojavljenja priznalo, da je svojega otročička stlačilo v zaboj pod papir in drva da se je zadušil.

IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA

V Maribor je prispel 47-letni Večeslav Turkovič iz Varaždina. Bil je leta 1915 ujet na ruskem bojišču. Rusi so ga odpravili v mestece Čingent ob afganski meji, kjer je živel polnih 22 let. Leta 1926. se je poročil in mu je žena rodila otroka. Turkoviču se e po večkratni prošnji posreilo, da je dobil dovoljenje za vrnitev v domovino. Turkovič pravi, da je v ujetništvu lepo zaslužil kot krojač. Iz Maribora je bil poslan v svojo občino, kjer žive njegovi svoji.

HLAPEC JE UMORIL GOSPODINJO

Na svojem lepem posestvu v Kozjem je živela ga. Ana Vertoškova, vdova po sodnem nadoficijalu Antona Vertoška. Na posestvu je imela uslužbenega hlapca Franca Vencev iz Goriške pokrajine) in ki Zalokarja, ki je po rodu iz Košnice pri Prevorju in star 30 let. Predzad-

njo nedeljo je, hlapec popival po gostilnah in se je vrnil ob pol 14 h. gospodnji. Gospodinja mu je dala kosilo, katero je Zalokar mirno pojedel. Po kosilu je pa stopil v njeno sobo. Gospa je sedela ob pisalni mizi. Zahteval je, naj mu da nekaj denarja. Ga. Vertoškova mu je odvrnila, da je svojo mesečno plačo že dobil. Na te besede je pa pijani Zalokar hotel nasilno vzeti denar. Gospa mu je to hotela zabraniti, a jo je Zalokar začel ves divji obdelovati z žepnim nožem. Prizadel je gospe dve rani v vrat, rano v desno roko in rano na levo stran prsi tik srea. Ko je gospa obležala v krvi, je Zalokar ukradel iz predala pisalne mize dva bankovca po 500 din, zaklenil sobo in pobegnil proti Lesičnemu.

Kmalu po tem strašnem dogedku je prišla k gospe Vertoškovi na obisk ga. Marija Volaškova iz Kozjega. Ko je stopila v vežo, se ji je čudno zdelo, da ni nikogar. Začela je klicati. Na te klice je slišala iz sobe ječanje in besede: "Jaz sem na tleh, pojdite po orožnike!"

Volaškova je hitela po orožnike v Kozjem, ki so se takoj napotili na Vertoškov dom. Ko so orožniki vlomili vrata, se jim je nudil grozen prizor. Ga. Vertoškova je ležala pri pisalni mizi na tleh vsa v krvi. — Smrtno ranjena gospa pa je imela še toliko moči, da je povedala, kdo jo je napadel in kako se je dogodek izvršil.

Orožništvo je takoj nato šlo na lov za pobeglim Zalokarjem, ki ga je pri plešivskem gozdu pri Žuzmu zagrabilo.

Ga. Vertoškova je že v nedeljo ponoči umrla za poškodbami. Blagá pokojnica je zapustila dva sina, in sicer artiljerijskega kapetana Antona Vertoška in slušatelja tehnike poročnika Odonu, hčerko Vilmo, poročeno Kladnikovo, učiteljico v Sevnici in hčerko Jano.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buono Orden 3380
Buenos Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

Kje boš kupil lep slamniki?
Kaj ne veš, kje se nahaja?

Krojačnica Mozetič

OSORIO 5052 - La Paterna!
Buenos Aires

DROBNE VESTI IZ NAŠE DEŽELE

—Nogo si je zlomil Viktor Bizjak pravnik iz Divače. Bajé je hotel, da bi se izognil živini, preskočiti zid, pa je pri tem tako nesrečno padel, da s je pri tem zlomil nogo.

—V Divači žive trije starčki, ki imajo nad 95 let. In sicer so to stari Umek, ki so ga pred kratkim poslali na občinske stroške v goriško sirotišnico, iz katere pa bo kmalu ušel, kot je javil, dalje Reševan in pa znani Peter, po domače Fifatov. To je vsekakor izredno redka in častna starost. Vsi trije so še čili in zdravi in se jih stalno vidi po vaških ulicah.

—31. oktobra se je vršila v Trzinu na prostem pred cerkvijo sv. Amroža evecana maša za padle fašiste v svetovni vojni, dalje za padle fašiste v Abesiniji in za padle fašiste v Španiji. Po maši je bil velik nastop vseh fašistov in svečana povorka. Ves dan so morali fašisti nositi uniforme z vsemi dekoracijami.

—1. novembra t. l. se je vrnila v Sežano zastava 59. kraške legije s katero se je delegacija udeležila proslave pohoda na Rim. Na kolodvoru ji je bil prirejen svečan sprejem.

—3. novembra t. l. so proslavljali v Trstu zmago pri Vittorio Veneto. Bajé je ta zmaga odločila usodo

svetovne vojne, kot piše tržaški "Popolo".

—Zaradi obtožbe umora se je pred gorško poroto zagovarjal Jože Preželj, ker je z nožem smrtno zabodel Jakoba Goloba, 33 let star, doma iz Cerkljega, ob priliki nekega pretepa. Poleg tega je bila proti Preželju dvignjena obtožba, da je brez potnih listin potoval v Jugoslavijo, da bi se tako rešil sodnih posledic svojega zločina. Preželj je pred poroto priznal dejanja, izgovarjal se je samo, da je bil pijan. Državni tožilec je za Prežla predlagal kazen 20 let zapora, toda porota tega ni sprejela in ga je obsodila na sedem let ječe in na plačilo 2000 lir odškodnine.

—V Italiji je izšel dekret o 40 urnem tedniku, ki pa predvideva precej izjem. Tako je za industrijo določenih 42 ur dela na teden, isto za državne službe, dočim je za kmetijstvo dopuščeni 10 ur dela dnevno.

—Vinska letina v Italiji je v primeru z lansko nekoliko boljša in predstavlja 58 milijonov kv. pridelka. V primeru s pridelkami v letu 1936, ko je bilo 54 milijonov kv., je za 4 milijone večji. Vendar pa je kvaliteta letošnjega pridelka nekoliko slabša, vsled stalnega deževja.

—Obmejni miličniki so na meji pri Cerknem aretirali 27-letno Franeko Svetičič, doma iz Cerkna, 21-

letno Marico Mikuč in 17-letno Marico Hladnik, obe doma iz Idrije. Vse tri so odpeljali v idrijske zapore.

St. Petar na Krasu, nov. 1937. — Pred nekaj dnevi so finančni stražniki zasačili pod Ostrožnim brdom dva tihotapca in 6 konj, izmed katerih je eden jugoslovanski državljani, drugi pa doma iz Šembij. Konje so zaplenili, aretiranca pa oddali v reške zapore, kjer ju čaka daljna usoda.

—Rihenberg. — Mileno Šuligoj iz Rihemberga so zaprli.

—Trst. — Pretekli teden je padla po stopnicah 80-letna Eliza Muzmak iz Ljubljane in si zlomila nogo v kolenu. Njeno stanje je nevarno zaradi visoke starosti.

—V prosti luki je padla po nesreči velika bala bombaža na 598letnega Benčino Ivana iz Trsta. Zadel je težje notranje rane in si zlomil dve rebri.

GRANATA GA JE RAZTRGALA

Peter Mavrič v Gorici je imel od vojaškega oblastva dovoljenje, da se je bavil s pobiranjem starih izstrelkov. Odhajal je s svojega doma v Gorici po več dni skupaj. Včasih ga je pri delu spremljala tudi njegova žena. Tokrat je šel sam. Ko ga dva dni ni bilo domov, se je odpravila, da ga poišče, ker je slutila ne-

srečo. Prehodila je vso goriško okolico in šla na Kalvarijo, kjer je po daljšem iskanju našla v duplini razmesarjeno truplo svojega moža. Peter je našel izstreliek v duplini sami ali pa ga je izkopal kje v bližini in ga prinesel v duplino, da mu vzame smodnik. Pri tem pa se je granata razpočila in ga raztrgala.

BOJNA MOČ V SREDOZEMSKEM MORJU

Trst, oktobra 1937. — Italijanska vojna mornarica šteje danes 6 klopnic — dve veliki sta še v gradnji — 19 križark, 15 izvidniških ladij, 44 rušilev, 6 torpedovk in 98 podmornic. To številke navaja italijanska revija "Gerarchia", ki pa najbrže niso točne.

Angleška vojna mornarica v Sredozemskem morju pa bo obsegala 9 oklopnih, 2 bojnih križark, 4 križarke I. in 8 križark II. razreda, 3 matične ladje za letala ter več podmornic in lahkih ladij. Skupno 80

edinic, med tem ko znaša italijansko bojno brodogradnjo 218 edinic. V velikih vojnih ladjah je Anglija močnejša, malih pa ima Italija več in to je v Sredozemskem morju posebno važno, ker je tu Italija tudi v letalstvu močnejša.

ZAPLENJENI JUGOSLOVANSKI LISTI

Trst, nov. 1937. — V drugi polovici oktobra sta bila ponovno zaplenjena po Julijski Krajini "Slovenec" in "Novosti". Prej najbolj razširjeni list, ljubljansko "Jutro", je že tretji teden prepovedan.

PRETEP V BAZOVICI

V Bazovici sta se dva Benečana na poti v Obrov ustavila v neki krčmi. Pričela sta izzivati domače fantje. Zaradi tega se je vnel prepir, ki se je končal s tem, da sta morala oba Benečana mesto po kupčijah v Obrov, v tržaško bolnico v zdravniško oskrbo.

Pozor

Zemljišča v Floridi FCCC

prav ob postaji in z 5 kolektivni, na razne strani, po veliki AVENIDI DEL TEJAR

Na lepem visokem kraju

se oddajajo na 120 mesecev od 14.— m\$n. do 20.— m\$n —

Kupec dobi na zahtevo tudi opeko in ostale potrebščine za zudanje. 23 minut od Retira in stane \$1,85 na teden

Nadaljnja pojasnila daje:

<p>NEMESIO V. MURGUIA Avda. San Martín 3801.</p>	<p>ANDREJ ŠKRBEČ calle Italia 3467</p>
---	---

U T. 34 (Almacen) F L O R I D A FCCC

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lep in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky
Av. SAN MARTÍN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

CERVEZA FRESCA
QUILMES
EN BOTELLAS DE LITRO

CON FRIO O CON CALOR
BEBA QUILMES,
LO MEJOR

FAUSTA

"Prav, gospod." je rekel Guist. "Kot zvesti podaniki se radi pridružimo razpoloženju vašega mesta."

To rekši je zavihtel svoje pokrivalo, okrašeno s perjanico in trojno vrsto biserov, ter z močnim glasom zaklical: "Živel kralj!"

Toda izza njegovega hrbita je odgovorilo divje kričanje: "Živel Henrik Sveti...!"

Crillon se je že vprašal, ali ne bi bilo boljše, da potisne te čudne spokornike iz Chartresa. Toda premislil se je; nemara bi mu kedaj očitali, da se je ustrašil svetovne vojne. Zato je z naglim pogledom pozval svoje ljudi, naj dobro pazijo na goste, in je odhajal proti stolnici. Guise in vojniki plemiči in svoj oprocesijsko krenil za njim.

Meščani, ki so radovedno gledali skozi okna, so s sočutnim mrmranjem pozdravljali Jezusa, ki se je potil pod svojimi groznim papirnati križem in vpil na ves glas: "Sire! Kje ste, gospod kralj francoski? Ali mar niste več prvorojeni sin svete Cerkve? Ali boste še dolgo gledali prekleto hugenote, ko takole ravna jo z menoj?..."

"Smrt krivoverce!" so navdušeno odgovarjali meščani s svojih oken. Guise je sijal; toda Crillonovo čelo se je temnilo.

Pred katedralo je bila množica še bolj gosta in še nemirnejša; na obrazih vseh teh vrlih deželanov je vojvoda čital živo radovednost, s katero so ga opazovali. Videl je, da je mesto Chartres sprejelo Henrika III. sicer vlijudno, toda brez navdušenja. Kakor po vsem kraljestvu, je bilo tudi tukaj Guisevo ime priljub-

ljeno, kraljevo pa omrženo. Guise je lele zdaj spoznal, kako usodno napako je zagrešil, ker se ni dal takoj po pariškem uporu venčati za kralja. Vsa Francija bi ga bila priznala; On pa je mislil, da se sme zanesti samo na Pariz. Dežele se je bal...

"O Fausta", je zamrmral, "kako prav si imela! Zakaj te nisem poslušal? Kdo ve, morda je zdaj že prepozno! Bodalo Jacquesa Clémenta bo kmalu mo jedini up..."

Neopredeljeno težke slutnje so ga obhajale, čim bolj se je približevalo svidenje s kraljem...

Baš ko je spustil oči okoli sebe, da bi kje ugledal meniha, so se odprla vrata stolnice. Množica plemičev se je usula iz nje in potisnila meščane v ozadje. Crillonovi vojniki so v tem trenutku s spretnim okretom presekali procesijsko na dvoje, tako da je ostala okoli Guisa samo še desetorica najbližjih pristašev. "Vidim, da nam ne zapate!" je rekel vojvoda in nagrbnečil obrvi.

"Narobe. Visokost! Izkazujemo vam čast, kakršna vam pristojni," se je odrezal Crillon.

Tudi Jezus, nekaj apostolov in dva mučitelja so bili ostali v okrogu. "Udrihajte! Udrihajte!" je Jezus izpodbujal krvnika.

Mučitelja sta ga jela na vsi moč opletati s svojima dozdevnima korobacema.

"Sire!" je zavikal Jezus. "Gospod kralj francoski, kje ste? Glejte, kako delajo z menoj hugenotje! Jaz pa molčim in ne črnam besedle!"

Množica je zarohnela pri teh besedah. Kričanje "Živel Henrik Sveti!" se je spet oglasilo. Tedajci pa se je pojavil med vrati katedralne opeke v bogatem

odelu in je pristopil k Jezusu. Ko so ga ljudje zagledali, je nastala globoka tišina. Crillonovi vojniki so pozdravili z orožjem. Guise pa je skočil s konja, odkril se in skrivil hrbet v globok priklon.

Zakaj mož na pragu cerkve je bil francoski kralj.

Ne menec se za Guisa, je Henrik III. obstal pred Jezusom, pokleknil in zaklical sredi občega molčanja: "Klicaj si me, gospod Jezus mene, nesrečnega kralja, ki so ga njegovi lastni podaniki pobili na tla, zatajili in pregnali! Evo me, sladki Jezus! In ker si me klicaj na pomoč, dovoli, da obrišem dragoceno kri, ki lije iz tvojih ran!"

Tako govoreč je Henrik III. vstal, izvlekel iz žepa rutico in jel brisati laži Jezusa, ki je ves v zadregi jecjal: "Sire, sire!... To je zame prevelika čast...!"

Množica je zmerom nestalna v svojih čustvih. Ko so ljudje zagledali kralja kledečega pred figurantom, ki je predstavljal Jezusa, so jeli navdušeno vzklikati in ploskati z rokami. Kralj pa je mahnil z rokami, čes, naj utihnejo.

"Primitve ta dva brezsrčnika!" je zaklical, kačoč na prestrašena mučitelja. "Vrzite ju v ječo, izprijajte ju, kakor sta onadva bičala Gospoda, in nato ju obestite!"

"Oh, sire!" je zajecjal Jezus, — "Saj ni bilo zares vaše Velianstvo, bilo je samo tako..."

"Gospod Jezus vama je izprosil življenje!" je povzel Henrik III. "Po tem takem bosta samo bičana in zaprta. Odvedite ju..."

Vojniki so prijeli nesrečnega in so ju neutegoma vlekli v zapor, čeprav sta vlake prosila milosti.

"Tako naj se zgodi vsakomur, kdaj je

sovražnik Boga in svete Cerkve! je vikal, kralj.

Vobče vzklikanje je pozdravilo te besede, le da se zdaj ni več glasilo "Živel Henrik Sveti!" ampak "Živel kralj!"... Henrik III., ki je bil malone že pozabil ta klic, so se zasvetile oči. Nato se je obrnil k vojvodi Guiskemu.

"Bratrance", je dejal, "pojdiva zahvalit Gospoda za veliko radost, ki nama jo je dodelil današnji dan. Nato hočemo v mestni hiši drage volje poslušati pritožbe, katere nam sporočajo naši Parižani. Spusite naše ljube podanike v stolnico."

To rekši je obrnil Guisa hrbet, se preden je utegnil ziniti, in je prvi prestopil prag katedrale.

"Oh!" je škrtnil Guise sam pri sebi. "Ta kralj, ki ni kralj, se me drzne izzivati in zasmehovati! Pa sem se še obotavljal!... Oh, le počakaj!..."

Henrik III. je bil ukazal, naj spuste pariške spokornike v katedralo. Toda cekev je bila tako polna njegovih lastnih plemičev in obožencev, da je ostalo prostora jedva še za dvajset guisevcev, ne za več.

Kralj je sedel na prestolu pod baldahinom; telesna straža ga je obdajala z vseh strani. Vesoljna truma pariških romarjev in chartskih meščanov je morala ostati pred cerkvijo in se zadovoljiti s tem, da ji je zdaj pa zdaj pripadal do ušes kak kosček blagoslova ali odlomek latinske pesmi.

Ko je bila maša pri kraju, je Henrik III. sredi svojih dvorjanov ostavil cerkev in odšel v mestno hišo, ne da bi se zmenil za vojvodo Guiskega. Niti besedice mu ni privoščil!

Vojvoda je ves besen obstal pred stolnico, sam ne vedoč, kaj naj stori. Ali

ne bi bilo boljše, da se še to minuto vrne v Pariz?

Med tem pa je stopil k njemu eden kraljevih plemičev in se je priklonil, rekoč:

"Gospod vojvoda, njegovo Velianstvo mi je naročilo, naj vam povem, da boste s svojimi spremljevalci vred jutri ob devetih dopoldne sprejeti v mestni hiši..."

Guisevi privrženci so preteče zamrmrali. Toda vojvoda jim je mahnil z roko, da naj se pomirijo.

"Recite njegovemu Velianstvu", je odgovoril, "da sem mu hvaležen za povabilo in za naznanilo ure in kraja. Nisem mu pa hvaležen za to, da si je izbral tako neolikanega posredovalca."

"Sporočiti hočem vaše besede, gospod vojvoda." To rekši se je plemič drobno nasmehnjal in je odšel.

Guise in njegovi spremljevalci so se odpravili v gostilno pri "Zlatem solncu", kjer so bili napovedani; kardinal Guiski in vojvoda Mayenski sta bila krenila naravnost tja, kakor hitro je procesija dospela v Chartres. V trenutku, ko je vojvoda Guiski prestopil prag gostilne, je Maurevert prijel Mainevilla za komolec in mu je pokazal nekoga med množico.

"Glej ga!" je zastokal in čeljusti so mu šklepetaje udarile druga ob drugo.

"Koga?" je brezskrbno vprašal Maineville.

"Pardailana!..."

"Meša se ti!"

"Ne, vidim ga... vidim ga! Evo! Ne, zdaj je izginil..."

"Kdo?" se je zdrzil vojvoda, ki je čul te besede.

"Pardailan!"

"Pardailan je mrtev!" se je oglasil

BOŽJE DETECE SE JE NASMEHNILO...

Kakor iz kotla je puhtelo iz razbeljenih ulic. Velo je klonilo skromno zelenje in umiralo je evet' ogradku pred nedograjenimi nišami. Neprijetno je zaudarjalo iz jarkov, kamor se izceja nesnaga. Doli na koncu kvadre pa drvi vsakdanji promet. Kakor da je to katerikoli drugi dan leta, morda eden iz pasjih dni...

Da, iz pasjih dni eden, tako je menil Šuje, ki je truden omahnil k mizi.

—Si kaj zaslužil? je vprašala boječe žena.

—Na, tukaj je vse; je rekel on in stresel po mizi pet ali šest kovanih novcev. S temle boš pekla potice in štruklje in poprtjak za Božič.

Bridko je zaihtela žena. Troje otrok, prazna shramba, lačna usta, prazniki tukaj... O Bog, ti nam pomagaj!...

—In to ni še vse, Mana. Ná, tukaj čitaj!

Obrisala si je solze in z grozo brala: Radi zastanih neplačanih obrokov, če ne poravnajo do novega leta zastanka, se proda stavbišče s hišo...

In kako ne bi potem človek obupal, Mana!

Božič. Sveti božični večer bo nočoj. K peči smo sedli doma, toplo smo se pogreli in s postom se pripravljali na božji prihod. Drevje je

klonilo pod težo deviškega snega, obetajoč bogato klasje in lepo sadje, v hlevu je pokojno počivala živina in čakala na angeljsko oznanilo miru. Sanjali smo srečno novo leto in lepo bodočnost... Kako ne bi človek obupal? Ne le nade in upi; vse se je podrlo. Vse, vse, lepe sanje so izkopnele in ostal je smrad ulice, peklenska vročina, neznosni mrčes, ki nam niti te borne revščine ne da v miru povziti, gladni otroci, hiša na bobnu...

Ne obupaj, Tone! je tolažila Mana. Bog nam bo pomagal!

Bog! Ne vem. Ne verjamem. Vse se mi je obrnilo. In ta neznosna božična vročina me žge notri v duši in sam sebe se bojim in ne upam pogledati več na dno srca, ker se mi zdi, da je že ugasnila vera v vse tisto, kar sem kot otrok veroval; ne vem, če ne bom kmalu potegnil za tistimi, ki trde, da so si vero in Boga bogatini zamislili, zato da nas siromake laže peste...

Ah, Tone! Nikar tako ne govori, da se ne pregrešiš.

Saj sem že ves pregrešen, če je tako. Saj me Bog ne more huje skušati kot me. Da sem za sam praznik božjega rojstva brez žarka tolažilnega upanja... Povej, žena, ali je kaj hujšega mogoče?! Lačni smo, raztrgani smo, zadolženi smo, brez-

domci smo. In sedaj nas bodo še na mujo je narekovalo srce iz one glo-

Res je hudo, Tone. Ne le tebi, tudi meni. In če bi bila midva sama, saj bi že kako, ali z najino družino... Brez vsega veselja na dan božjega rojstva... Da jim nimava kaj dati... Toda nikar ne obupujva.

In kaj naj počneva? Srce mi je krvavelo in pesti so se mi krčile, ko sem stopal po mestnih ulicah. Razkošje gleda iz palač, obilnost iz trgovin, objestnost iz mastnih obrazov... V meni pa je zrastle podoba naših otrok, ki jim glad gleda iz oči.

Ná, mož! Odpri in beri, da se pomiriš.

Potegnula je iz predala staro božično številko lista, polno sladkih lepih slik in tolažilnih besed.

O ti dobra Mana! Besede so, same besede, ki praznemu želodcu ne teknejo in lonca ne napolnijo.

Toda potrto srce potolažijo. Le beri. Morda ti pa je pride potem kaka tolažilna pomoč.

Odpri je in obračal topo list za listom. Slike božjega rojstva, angele na betlehemske poljanah, pastirje pred jasicami... "Za nas je berač postal", so brale oči napis in če tudi je bil Bog, se ni v svojo božjo slavo skrnil, marveč je samega sebe ponižal tako globoko, da je človek postal in v revščini rojen bil.

Zamislil se je. Tja v Betlehem so šle misli njegove in je spremljal! Marijo in Jožefa, ko sta trkala na bogata vrata, toda za nju ni bilo nikjer prostora in ne za Odrješnika sveta, ki niti v človeškem bivališču rojen ni bil. V hlevu je prišel na svet, daleč od domače hiše svoje matere in krušnega očeta...

Zato je postal ubog, da bi po njegovi revščini postali mi bogati, da bi razumeli, da svetne želje človeka ne osrečijo. Uči nas Odrješnik, da moramo v svetu živeti trezno, čisto, pravično in bogaboječe priakovaje večno srečo.

In vendar vsi le v denarju iščejo srečo. In kdor ima denar, ima vse, tako se je upiral Šuje misli, ki

bine, kjer je še vedno živela vera v večne in nadzemske stvari.

Zares bi človek pristal na misli bogomrznih, toda, kaj bi bil s tem na dobičku. Zato ne bo konec ne revščini, ne boleznim, ne krivicam... In vendar morajo vse te stvari tudi nek konec imeti in ta konec... kje je in kako...

Ne, ne. Nekje morajo biti računi, bolj pravični kot nam jih pišejo naši gospodarji...

Toda... tako je vrtala Šuje misel, da moramo eni stradati, da se drugi v preobilju vatjajo, kako more to biti...

Saj je samo nekaj časa tako. Le nekaj let in desetletij, potem pa pride pravica, ki ne pozna bogatstva ne siromaka in neusmiljeno kosi in pred sodbo vodi, kjer bo Bog vsem pravičen sodnik, tako je našel zapisan odgovor na vprašanje, ki mu je vstajalo. "Da, smrt je šele začetek prave pravice in tedaj bo mnogemu zelo narobe hodilo tisto, kar mu je bilo v življenju najbolj zaželjeno.

Ne, ne. Tako se je upiral Šuje tem mislim. Slepilo je to. Prah v oči siromaku...

In vendar... Zakaj je prišel Odrješnik tako reven na svet? Ko bi bil lahko v kraljevski palači rojen?

Da bi se učili prav ceniti siromaštvo!... Pa, ko bi le človek ne bil lačen, in na sam sveti večer, ko so angelji oznanili veselje in mi vsem ljudem...

Tako je bridko trpel Šuje in malodušno vrgel v kot branje, ko je vstopila žena.

Na, Tone. Menda piše Francee. — Dolgo že ni bilo glasu o njem.

Malodušno je pogledal pismo, me-

neč: Kaj bo drugega, kot kaka nesreča. Saj dobrega nikoli ne piše.

Ko je odprl, je bral: "...Hvala Bogu. Za te praznike ne bomo imeli prazno mizo. In če bi Ti bilo ljubo, pridi kaj k nam s svojo družino. Prav ljub gost nam boš in še delo sem ti dobil, ne slabo, če ga boš sprejel. Te pričakujem že na sveti večer. Gotovo pa vsaj na sveti Dan. Pridite vsi. Na svidenje! Tvoj brat

Francee

Kakor da bi bral pravljico, se mi zdi, je menil Šue in vendar vidim, da je pismo živa resnica. Tako da le ne bomo za praznike za gladom umirali.

Saj sem ti rekla, da ne obupaj. Le verjemi, da je res, da tisti, kateri Bogu zvesto živi, njega Bog ne zapusti.

Pa vseeno, veš Mana, je večsah človeku do tega, da bi verjel, da so si Boga in nebena kapitalisti zamislili, zato da bi siromaka in delavca s tem zmotili kot otroka z igračo...

Če pa takole razmišljam skrivnost božjega rojstva in uboštvo Jezusovega življenja, mi pa le vrtaja v duši jasno spoznanje, da je brezmejna hudobija, če hočejo nam siromakom, ki nam je življenje že tako eno samo trpljenje, če nam hočejo vzeti še to upanje in tolažbo posmrtna sreče. Da, da, Mana. Denar ni sreča in revščina sama tudi še ni nesreča... Hvala bodi malemu Jezusu, da je tudi nam poslal tole veselo božično voščilo.

In glej, žena, teh soldov je pa ravno prav, da bo za vožnjo do Franceta...

Glej, Francee, je pokazala žena sliko, kako ljubko se Jezušček smehljaja! Gotovo na nas misli...

**Agencija
PUTNIK**

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najcenejše ladijske listke
Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito
AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

nekdo. "Ne vznemirjajte se več zastran njega!..."

Guisse, Maineville, Bussi-Leclere in Maurevert so se ozrli vsi namah in so zagledali pred seboj vojvodinjo Montpensiersko. Smehljaje je mignila Guisse, naj gre z njo.

"Brat", mu je rekla, ko sta prišla v vojvodove prostore, "zastran Pardallana ne skrbi več. Mrtev je."

"Mrtev? Kako veš?"

"Povedala mi je tista, ki ve vse."

"Favsta?"

"Rekla mi je tole: Spročite vojvodi, da je Pardallan mrtev, in če bi se čutil, povejte mu, da sem ga jaz ugonobila."

Guisse se je zamislil. Kako je bilo to mogoče? Očividno se je Maurevert zmotil; strah mu je bil pokvaril oči... Ne, Favsta se ni varala nikoli! Gotovo je bila opazila Pardallana med procesijo in mu je nastavila zanko, v katero se je ujel. Pardallan je bi po tem takem mrtev. Toda vojvoda je zaman čakal, da bi mu odleglo po tej novici. Narobe: misel na Pardallana je le še tem bolj moreče pritisnila nanj...

"Pustiva to", je povzel čez čas, "Ali je pustolovec živ ali mrtev, je v tem trenutku postranska stvar. Kje je naš človek?"

"V Chartresu", je mirno odgovorila vojvodinja, "Prišel je s procesijo."

Njiju oči so se spoprijele v mrkem razumevanju.

"Si li pripravljen, brat?" je vprašala Marija de Montpensier.

"Pripravljen?... Kaj hočeš reči?" se pravi, nočem imeti prav nikakega poje zdrnil vojvoda. "S tem, kar se prisa, izgubljen sem, če bi se zvedelo..."

"Ne boj se tako strašno! Kraljeva smrt bo samo ena tistih nesreč, ki jih

Bog časih dopusti in ki jih narodi sprejmejo kot osvobodilne dogodke. Nihče ne bo vedel ničesar. Samo pripravljen bo di, Davidov sin!..."

"Kdaj se zgodi... nesreča?" je šepnil vojvoda s hripavim glasom.

Marija de Montpensier ga je srepo pogledala in odgovorila še tiše:

"Jutri!..."

"Tako kmalu že!" je zamrmral vojvoda Guiski in si z drhtečo roko potegnil po čelu...

Ves tisti dan mu je minil kakor v groznici. Da bi se otrese davečih slutenj, je vedel poklicati Mayennea in kardinala in se je dolgo posvetoval z njima. Ko je proti večeru sedel za mizo, je povabil Maureverta, Leclerca in Mainevilla, naj obedujejo z njim. Toda v zlic resnobi položaja, v zlic strašnem dejanju, ki se je bližalo, se je pogovor vedno iznova vračal k Pardallanu.

"Videl sem ga", je trdil Maurevert, tresoč se kakor šiba na vodi. "Tako razločno, kakor vidim zdaj vas, Visokost."

"Meša se ti!" je ponavljal Maineville.

"Strah ima velike oči!..."

"Kakor kaže, je vendar še nekaj upanja, da ga nabodem", je obetal Bussi-Leclere.

"Pustimo ga gospoda", jih je zavračal vojvoda. "Prestanimo že govoriti o tem človeku. Kasneje se bomo ukvarjali z njim... Kasneje... pojutrišnjem!..."

Tisti, ki je bil vzrok vseh teh strahov in morečih skrbi, je o mraku mirno sedel z vojvodo Angoulemskim v majhni krčmi, tešoč si žejo in glad.

"Jejte, prijatelj!" je silil Karla. "Pijte! Ne bodite tako potrti in mračni!"

"Kako naj bom dobre volje, Pardallan?" je vzdihnil mladi vojvoda. "Kako

naj čutim žejo in glad, ko sva tako daleč od..."

"Od Violette, jelite?" je končal vitez namestu njega. "Potrpite dragec! Rekel sem vam, da sta na svetu samo dva človeka, ki nama lahko pokažeta njeno sled: Favsta in Maurevert. Tema dvema sva za petami. Nemogoče je, da ne bi kmalu dobila enega ali drugega v pesti. Vsekako se nama godi kakor Bogu v nebesih — če mislim na to, da sem bil še pred štirimi dnevi zgolj skromen piskur v vrši njene Svetosti Favste..."

Zmrdljaj njegovih ustnic je razločno pokazal, kako prijeten mu je ta spomin.

"Že nekajkrat slišim iz vaših ust to besedo: ko sem bil v vrši", je rekel vojvoda Angoulemski. "A kardinal Farneski mi ni povedal ničesar razen tega, da naj vas počakam pri 'Vedeževalki'... Dajte, prosim vas, razložite: kakšna vrša vam je na umu? Kje ste bili?..."

"Ali ste že jedli jastoge?" je vprašal Pardallan tako iznenada, da je mladenič ostrmel.

"Jastoge? Morake rake? Seveda sem jih jedel... A v kakšni zvezi so jastogi z —"

"Z vršo? Love jih vanjo. Saj veste, kaj je vrša: košara, kletka, če hočete, spletena iz vrbovega protja. Jastog, zapeljan po nastavljeni vahi, kobaca okoli nje, dokler ne najde odprtine, v katero mora zlesti. Odprtina je prav za prav zaprtina: treba je razmakniti šibice. Ko pa gleže skozi nje v vršo, se šibice stisnejo in jastog ne more več ven..."

Ujet je v vrši — ujet, kakor sem bil jaz!... Da, da! Luknjo, ki je vodila noter, sem bil našel; a ko sem jo hotel popihati, sem videl, da ni mogoče. In zdaj premislite še to, da moja vrša ni bila vrbova, ampak železna: močna želez-

na mreža, tako gosta, da sem komaj lahko vtaknil roko skozi njo... Na srečo je nikoli več ugledal belega dne... Gospa Favsta ima bogme blagoslovljeno domišljiva polna mrtvakov, drugače ne bi bil ljijo!..."

Mladega vojvoda je streslo. Pardallanove besede so mu zadišale po prigodi, kakršnim tudi najbolj kaljena hrabrost ni kos.

"Povejte, Sveltlost", je rekel vitez in privzdignil klobuk, "ali je res, da mi nislo lasje prav nič osiveli?"

"Niso, ne; še vedno so kostonjevi, kakor so bili."

"Pa bi bili lahko! Zakaj okusil sem strah, spoznal sem ga v njegovi najbolj gnusni podobi... Aha!" se je prekinil Pardallan, "Evo ga! Pozor!..."

Ves čas je prežal z enim očesom skozi okrogla, zelenkasta steklena okna, pri katerem je sedel. Opozorjen po njegovem vzkluku, je tudi Karel pogledal, kaj je. Baš toliko da je še videl človeka, ki je prišel po temni ulici, do nosu zahotan v svoj plašč, ter izgubil v čemerikavo sivo hišo na ovi strani.

"Vedel sem, da pride", je zamrmral Pardallan. "Prav to je moral priti, prav sem kaj in prav to uro!..."

"Kdo?" je vprašal Karel Angoulemski.

"Kmalu zveste, kdo!" je rekel Pardallan in spustil zaveso. "Da nadaljujem: povedal sem že, da sem zaspal, komaj vedoč, kje sem in kaj se godi z menoj. Ko sem se zbudil, sem jahal med dvema navskrižnima brunoma. Videl sem, da se zunaj dani, zakaj svetloba je prodirala skozi pld nad mojo glavo in v tej svetlobi sem razločil okoli sebe polno tramov, pokončnih, počeznih in vodoravnih, kakor v kakem zidarskem odru. Meneč, da ni druge ovire, sem se jel

zpenjati z bruna na bruno, da bi prišel k veliki odprtini, skozi katero sta prihajali voda iz reke in dnevna luč. In baš ko sem pomislil: 'Rešen sem!' — sem zadel ob železno-mrežo... Pozabil sem bil, da je Favsta govorila o vrši!..."

Karel je izpraznil kozarec, kakor bi si hotel okrepiť dušo za vitezovo strašno povest.

"Ogledal sem si to miševkovo za lju-di", je nadaljeval Pardallan, "in spoznal, da sem izgubljen. Mreža je segala namreč pod vodo! 'Preko nje nisem mogel zlesti, ker je šla prav do stropa. Sklenil sem, da poizkusim narobe: če bi se oprjel na mrežo in bi se potapljaj čedalje globlje, bi moral naposled dospeti tja, kjer se je nehalava. Ko sem se spustil k vodi, so jeli spet mrlički trkati vame. A zdaj mi je bilo vse eno: skozi jezero peklenščkov bi jo bil ubral, samo da uidem! Strašna žejna me je pekla v grlu, toda ob misli, da naj si omočim usta z vodo, ki s ose vso noč namakali v njej mrtvaki, se mi je obračal želodec. Nu, ko sem začutil, da zblaznim, ako se ne rešim iz tega položaja, sem štrbunknil mednje. In tedajci — oh, mislite si mojo grozo! — tedajci sem zvedel, zakaj se trupla ne potope in zakaj jih ne odnese voda!... Ko mi je segla do ramen, sem z nogami začutil pod seboj nekaj trdega: železna mreža je bila spodaj zaprta kakor steklenica na dnu! Tudi to ni bilo izhoda!... Vzpel sem se nekoliko više, da se me vsaj mrlički ne bi dotikali. Tako sem obvisel na mreži kakor mušica na oknu in sem jel pobožno premisljevati svoj položaj. Bilo mi je jazeno, da umrem v tej kletki počasne smrti!"

"Strašno!" se je zgrozil Karel Angoulemski.

(Nadaljevanje)

Slovinci v Austriji in nemci pri nas

Maribor, oktobra. Izredno pozornost je vzbudila v vseh naših krogih nedavna vest, da so bili v Gracu aretirani predsednik Slovenske čitalnice g. Kukman, ki je že skoraj 80 leten starček, da-rije zdravnik dr. Kunej in pa akademik Herg. Obenem je graška policija zapečatila prostore čitalnice ter je uvedla preiskavo tudi proti nekaterim drugim njenim odbornikom. Čez nekaj dni po teh ukrepih graške policije je pronicala v javnost tajinstvena vest, da so aretirani osumljeni špijonaže. Take informacije so dobili v Gracu tudi naši službeni krogi, ki so se informirali za usodo aretirancev, od katerih sta dva naša državljana. Vsak poznavalec aretiranih ljudi in graških razmer pa je takoj vedel, da je špijonaža samo izmišljen vzrok, ki ga graška policija navaja. Stvarno je popolnoma nemogoče, da bi se bili aretiranci s takimi posli pečali, saj niso imeli za to prav nobenega povoda. Poleg tega so slovenske ustanove v Avstriji tako strogo nadzorovane, da jih pač ne bi nihče skušal uporabljati v take svrhe, saj bi mu moralo biti jasno, da bo tam vsaka skrivnost najprej odkrita. Vzrok za aretacije in nastop proti slovenski čitalnici je povsem drug. Avstrijske oblasti, ki danes plenijo po Koroškem vsako

slovensko knjigo, ki o najdejo pri Slovencih, so iskale vzroke, da bi zatrle tudi graško čitalnico. Naše so ta vzrok v čitalniškem večeru, ki je bil na dan obletnice koroškega plebiscita. Na tem večeru so graški Slovenci precej odločno nastopili za pravice avstrijskih Slovencev, zlasti za koroške Slovence ter so v nekaterih govorih zahtevali, da avstrijska vlada spoštuje svoje obljube in da Slovincem na Koroškem to, kar jim gre po mednarodnem pravu. Upravičeno se opozarjali pri tem na svobodo, ki jo uživa nemški življenj onstran meje, pod jugoslovansko upravo. Zaradi teh govorov je graška policija izvršila omenjene aretacije. Pri dr. Kuneju gre najbrž poleg tega še za osebno maščevanje, ker je svoječasno v

Mariboru nekoliko nabunkal avstrijskega policijskega zaupnika, ki je užival nekaj mesecev svoj "dopust" v Mariboru ter se je obnašal s takšno germansko arogantnostjo, da ga je morala nazadnje naša policija izgnati. Ta gospod živi v Gracu in je nabrž sam skonstruiral kakšne povode za nastop proti g. dr. Kuneju. Vsi aretiranci se nahajajo sedaj v zaporih graškega dežnega sodišča.

Iz Avstr. je prihajajo še druge vesti. Pred nekaj dnevi so Avstriji pognali čez mejo 30 slovenskih služkinj, ki so živele gori že več desetletij ter so vse imele službo tako, da

izgovor o njihovi brezposelnosti ne drži. Sedaj smo doznali, da je pripravljena naslednja skupina služkinj in kuharic za izgon in sicer jih je sedaj že okrog 300. Vse so že popzali ter jih bodo postopoma v nekaj tednih izgnali čez mejo. Industrijsko delavstvo in hlapce so že tako "očistili", pa so se spravili še nad poslednje ostanke naših ljudi, ki jih je prevrat presenetil v raznih službah v Avstriji, pa so tam na prigovarjanje svojih gospodarjev in delodajalcev ostali.

Vsi ti ukrepi Avstrijevev morajo enkrat pri nas izzvati energično protiakcijo. Saj je naravnost smešno za nas, če primerjamo položaj Slovencev pod avstrijsko upravo in Nemcev pod našo. Kje bi se upali avstrijski Slovenci rečimo nekje na Koroškem nedeljo za nedeljo zbirati v javni gostilni, kakor to dela nadebudna mariborska mladina v gostilni, ki leži nedaleč od Maribora ob cesti Maribor-Ptuj, tam javno vzkljkati vladarju tuje države, mu obljubljeni zvestobo, izzivati Slovence s svojimi pesmimi? Avstriji bi jih takoj zaprli in obtožili vele-

zdaje, pri nas se nikomur ne skrivi lasu, niti lastniku gostilne, kjer Slovenci ni deležen niti slovenskega pozdrava. — Avstriji nam že več let zapovrstjo izganjajo naše ljudi, mi pa še vedno imamo celo vrsto ravnateljev, prokuristov, uradnikov, tipkarie, ki so avstrijski državljani, pa odjedajo v naših jugoslovanskih obratih najboljše kose kruha našim ljudem. Vsa naša prizanesljivost in strpnost se razlaga v nemških očeh kot slabost, nikoli nam ne bodo zanjo hvaležni, pač se z njo samo smešimo pred vsem svetom. Grenke usode avstrijskih Slovencev ne bomo nikoli drugače popravili, kakor s primerno protiakcijo proti tukajšnjim Nemcem.

Slovenkam v La Plati.

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" tras. po vseh predpisih najnovejše mode.

Priporoča se za obilen obisk
JOLANDA BREGANTOVA
Calle 67, No. 102 esq. 118,
La Plata

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru najboljšo postrežbo

GARMENDIA 4947
Paternal, Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA
Dra. Samoilović de Falicov
in **Dr. Feliks Falicov**
Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. **GOVORI SE JUGOSLOVANSKI.** — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

Ne odlašajte z obiskom

PRVOVRSTNE KROJAČNICE "PRI ZVEZDI"

PRVOMODNE OBLEKE "FIL A FIL" \$ 65.—

Vsem cenjenim klientom bom podaril stenski koledar in po eno obešalo. —

Priporoča se

STANISLAV MAURIĆ

DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijal. leči za pljučne, srčne, živ. reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 69

— Užival? — Kaj si znorel, brat? — Mar je bil kdaj boj v Rusiji, da bi ne bil ti vrhovni poveljnik? — Ne! — Toda na mojo pobudo se je Aleksandru Potemkinu zahotelo te časti, — zahotelo se mu je imenovanja — tokrat naj bi on odnesel z bojišča lovriko! — Kako, na tvojo pobudo? — Ti Gregor, brat moj? — Ne razumem te! — Razumel me boš, Aleksej! Poslušaj in me ne prekinjaj! — Ožji odnošaji med menoj in carico so popolnoma pretrgani — reče Gregor po kratkem molku in pogladi svojemu konju vrat. — Opazil si to, četudi bi bil slep, bi bil moral to opaziti. — Naša carica Katarina je tudi samo žena, toda še kot ženo smo jo precejevali. — Ali pa podcenjevali — ga prekinje brat. — Mislili smo, da nam bo vedno služila kot dobro orodje! — Prav imaš! — odvrne Gregor. — Domišljali smo si, da smo mi gospodar, ona pa naše orodje. Toda kakor vidiš, nam je žena prekrizala račune! — Dragi Aleksej, videl si lahko, s kako strastnimi pogledi je požirala tega prokletega Potemkina, najraje bi ga bila pred vsem svetom objela. Ta človek me je popolnoma izrinil. Toda, naj ti priznam resnico, zakaj bi ti tega ne smel povedati? — Vedi, da sem še samo

senea onega grofa Gregorja Orlova, ki ga je poznala nekdanja Rusija — Saj ti je carica zaupala pri prejšnji vojni vrhovno poveljstvo! — Da(toda storila je to samo zato, da bi odšel iz njene bližine, da bi se me iznebila, da bi mogla ostati sama z onim mladičem! — Grom in peklo, ali nisi mogel odstraniti in se za vedno iznebiti tega mlečnozobneža? — Bog ve, da se v prejšnjih letih ne bi kaj takega pripetilo! Ne bi bil pozabil, da sta strup in bodalo vedno zvesti pomočnik, kadar se hočeš iznebiti nasprotnika! — Bodalo ali strup? Haha, to so pregroba sredstva, teh se poslužujejo danes samo še norci! Siar pa carica tega Potemkina ni nikdar pustila od sebe, čuvala ga je kakor zenico svojega očesa. Popolnoma nemogoče je bilo približati se temu paglavcu! Če bi našli Potemkina nekega dne umorjenega, bi dala carica brez dvoma mene prvega za preti. — Saj veš, brat moj, da e tisti, ki pride enkrat med zidove ruskega zapora, za vedno izgubljen. Ne pomaga ti najboljši branilec, izgubljen si za vedno in svet pozabi na te! — Jaz pa sem dal Potemkinu strup in bodalo ob enem s tem, da sem ga poslal kot vojskovodjo na Pugačeva! — Ti si ga poslal? — Da, jaz, — zakliče Gregor Orlov in se pri tem porogljivo nasmeje, — jaz sem ga poslal, ne pa carica!

— Že nekaj tednov sem mu pošiljal vsak dan pisma brez podpisov, v katerih sem ga opozarjal, da se ne spodobi Aleksandru Potemkinu sedeti doma in se orevati v žarkih caričine milosti, medtem ko je domovina v nevarnosti. Mlad in lep častnik, kakršen je Potemkin, se mora boriti za Rusijo! — Po malem sem mu nakapljal tega strupa v dušo. Začel se je sramovati svojega brezdolja in je dosegel pri carici, ki ga ljubi nad vse, da ga je poslala kot vojskovodja nad upornike. — Sedaj obstoje dve možnosti: ali bo Pugačev storil svoje in neizkušene general-majorja zaklal nekega dne kakor piščanca, ali pa — pridi bližje brat — nočem ti glasno povedati, čeprav ni na daleč okoli žive duše, — ali pa bo, v boju zadela Aleksandra Potemkina smrtonosna krogla in sicer od zadaj, krogla, ki mu bo predrla sree, krogla, ki so jo naredili v ruski tovarni in je bila sproena iz ruske puške, ne pa iz uporniške! — Ha, za vruga, slutim, — slutim — se vražje zasmije Aleksej. — To je — — Bodi tiho, niti besede več o tem! Govoriva kaj drugega! — Na tega Aleksandra Potemkina pa le ne morem pozabiti! — zamrmra Aleksej. — Ha, kako ponosno in samozavestno je sedel na svojem belcu. Zares spretno je glumil junaka! — Gregor, če pa se on vrne iz te vojne kot zmagovalac, ga ne bo nihče nikdar več premagal! — Nasprotno! — mirno odvrne Gregor Orlov in si prižge cigareto.

— Aleksander Potemkin je že premagan! — — Kdo pa ga je premagal? — ti? — Ne, jaz ga nisem! Velikan ne more sedaj premagati Aleksandra Potemkina. Toda prorokujem ti, dobro moj Aleksej, da ga bo uničil pritlikavec, ki ga doslej še nihče ne pozna! Pritlikavec bo uničil ponožnega in močnega Potemkina. — Koga misliš s tem pritlikavcem? — Ha! — Si-li opazil onega poročnika, ki je prinesel carici vesti o padcu trdnjave Orenburg? Mislim namreč onega mladega častnika, ki mu je carica pripela odlikovanje na prsi! — Seveda sem ga videl. Ta srečnejš bo napravil še lepo karijero! — Poslušaj me, Aleksej, dobro si zapomni ime Platon Subov! — To ime bo svet imenovalo skupno z najinima imenoma! — Hahaha, brat, poženiva kornje! — V kleti imam starega kavkaškega vina. Pila bova na zdravje Platona Subova, človeka bodočnosti! —

65. POGLAVJE

V Moskvi

Staro carsko mesto so obsevali solnčni žarki. Moskva je bila praznično ozaljšana. Na ulicah je bilo mnogo ljudi. Cerkvena vrata so bila odprta na stežaj, toda ljudje so se komaj pririnjili v notranjost. Staro mesto je bilo podobno vojaškemu taboru. Med meščani se je pojavila marsikatera divja postava, ki jih je na-

vdala z nekim čudnim strahom. S stolpov starodavnega Kremlja se Katarina ni mudila v Moskvi. Če bi bil kdo izmed gledalcev malo bolj natančno opazoval množico, ki je napolnjevala ulice bi bil videl, da je veselje, ki je odsevalo vsem iz obrazov, samo navidezno in da so navdušeni klici samo prisiljeni in ne prihajajo iz sre. V Moskvo ni prišla carica Katarina, šopiril se je drugi car v carskem dvoreu Kremlju. Množica je pozdravljala drugega carja. Upornik Pugačev je dosegel vse, kar je želel. Prodril je v Moskvo, jutri pa bo praznoval svečano kronanje in poroko z lepo kozakinjo Livijo. Pugačev je zavzel Moskvo in ni pretil niti kaplje krvi! Če bi bil Pugačev bolj izobražen bi bil vzkliknil kakor nekdanji Julij Cezar: prišel sem, videl in zmagal! Po padcu trdnjave Orenburg se je Pugačeva vojska potrojila. Namišljeni car Peter III. je prodiral z nepregledno vojsko proti obzidju starega mesta Moskve. — Pugačev prihaja! — je strašno donelo od vseh strani. Matere so obrati so se ustavili, nihče ni več hotel delati. Kdo naj bi bil tako plašile svoje otroke s to vestjo. Vsi neumen in skrbel za jutri, — če se Pugačev, upornik približuje? General je kar šel Pugačevu s svojim polkom nasproti, da bi ga kaznoval za strašno prevljanje krvi v Orenburgu. Toda že takoj v začetku je bil prisiljen boriti se z mnogimi teškočami.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOV EGA LISTA"

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551
Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

Iz Rosaria

Silvestrov večer v Rosariu

Stara slovenska navada je, da se pričakuje Novo leto skupno, na kakšni prireditvi ali zabavi. Slovensko delavsko društvo "Triglav" bo organiziralo tako prireditev na zadnji dan leta. Tako bomo imeli priliko tudi rojaki in rojakinje v Rosariu, vsi brez izjeme, stari in mladi, plešaleci in neplešaleci, pevci in godci, da sledimo tej tradiciji. Prireditev se bo vršila v veliki dvorani v ul. 1º de Mayo 1159, ob 9. uri zvečer.

Na zadnji dan leta pripravljajo razne organizacije različne zabave, kot se jim pač zdijo najbolj pri-

merne. Tako se je tudi naše društvo odločilo, da priredi zelo veselo zabavo s šaloigro, o kateri že vnaprej zagotavljamo, da bo vsem ngajala: imenuje se "Veselo K'neanje" ali, v kasteljanščini, Cotillón.

Poleg tega bo bogat srečolov. Že sedaj se vsi čvrsto pripravljajo, da bomo pokazali nekaj lepega, kot še ne doslej, v Rosariju.

Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje na ta prelep družinski sestanek, ki se bo vršil na Silvestrov večer.

Za odbor: tajnik J. Sigulin.

Ali ste se že odločili?

Dolgo ste hodili okrog oken z loterijskimi številkami, preden ste se odločili kje in katero številko boste kupili. Izbera je bila pač velika in človek težko uganje, kjer ga čaka sreča. Nič pa Vam ni treba eincariti in obotavljati se, ko se gre za to, da se odločite, kje bi preživel Silvestrov večer, ker ste lahko že vnaprej gotovi, da Vas veselje, dobro razpoloženje in prijetna družba čakajo v dvorani ul. Alsina 2832, kjer bo prihodnji petek, zadnji dan tega leta, nad vse živahno.

Naznanjam, da sem odprl gostilno

'VIPAVA'

kjer hoste vsi točno in dobro postreženi z dobro domačo hrano ter z izbranim dobrim vinom in prvovrstnim hladnim pivom. Cenjenim gostom je na razpolago kegljišče in kroglišče. Priporoča se za obilen obisk lastnik

Saksida Viktor

Tinogasta 5139 — Devoto
Bs. Aires

Cerkveni Vestnik

25. decembra polnočnica na Paternalu. (Av del Campo 1653).

Ob 10. uri na Avellanedi (Man. Estevez 630.

Molitve na Paternalu ob 4.30.

26. decembra maša na Saavedri ob 10.30 za rajnega očeta Rudež.

Molitve na Avellanedi.

1. januarja 1938 maša na Avellanedi.

2. januarja maša na Paternalu za rajnega Andreja Slabe, ki se je ponorečil v Comodoro Rivadavia, in ki zapušča ženo in tri otroke.

Molitve na Paternalu.

Slovesnost prvega sv. Obhajila je zelo lepo izpadla. Pri obhajilu je bilo 21 otrok. 12 iz Paternala, 9 jih je pa bilo od drugih strani. V zavodu so nam šli z vsem na roko. Šolske sestre pa so otroke tudi lepo pripravile. Matj generalna prednica, ki je za to priliko prihitela iz Montevidea, je pa poskrbela še za to, da so malčki potem, ko so lepo sprejeli v cerkvi božji kruh, bili tudi dobrega telesnega kruhka deležni in še čejšnje zraven zobali. — kot smo imeli navado doma.

Nadvse ganljiva je pa bila popoldanska slovesnost, prireditev v dvorani, številno obiskana, ki je gledal-

RESTAURANT - RECREO 'EL CAÑON'

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vratom, pripravljeni za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

Peter Bassanese

JUAN B. ALBERDI y Gral.
PAZ — Buenos Aires

ce kar očarala.

Naj bo izrečena topla zahvala vsem, ki ste k tej lepi svečanosti pripomogli. Posebej naj se spomnim še tistih, ki ste prispevali evejte za okrasitev kapele, in pevcem, ki ste tako lepo zapeli. Naj vsem hojže Dete povrne!

Prav toplo povabim vse rojake, da prihitite k našim božičnim slovesnostim, da boste spet slišali našo prelepo božično pesem, kakor ste jo nekdanj doma.

Vsem prav veselo in zdrave božične praznike želi Hladnik Janez

DOMAČE VESTI

STORKLJA

Preteklo soboto dne 18. decembra je obiskala štorklja naša naročnika Ivana Devetak in njegovo ženo Marijo, ki jima je podarila krepkega fantka. Čestitamo!

ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE

Naša naročnica Rafaela Krpan, poročena Gulin, je prejela iz Bukovice pri Gorici žalostno vest, da je tam preminula njena mati.

Naše globoko sožalje!

Prva Slovenka profesorica olasje v Argentini

Dne 16. t. m. je na tukajšnjem znanem konservatoriju "Williams" z izvrstnim uspehom napravila izpit v glasbi in petju, naša mlada rojakinja Marica, hčerka narodnozavednih staršev, Marije in Stefana Mavec, doma iz Lokve pri Divači. Marica Mavčeva, ki je že z njenim 9 letom začela nastopati v naših društvih, je zelo nadarjena ter je bila vsa leta vedno prva v šoli. Ko ji je bilo 11 let, je že spremljala solkolske proste vaje na klavirju ter se še danes pridno udejstvuje v naših društvih. Sedaj pa, ko je položila izpit ter bo imela nekoliko več časa na razpolago, smo prepričani,

Konec šolskega leta

V nedeljo 26. decembra ob 5. popoldne se bo na Paternalu, ul. Paz Soldán 4924, zaključilo letošnje šolsko leto v tamošnji naši šoli. Otroci bodo ob tej priliki pokazali, koliko so napredovali in najmlajši bodo uprizorili tudi čedno igrice, ki bo gotovo deležna najlepšega uspeha.

Vstop je prost. Šolski odbor vabi vse prijatelje naše šole, da se te slovesnosti udeležijo v čim večjem številu in s tem dokažejo, da jim je ta naša osnovna kulturna ustanova res pri srcu.

Na svidenje na štefanovo, ob petih popoldne v ulici Paz Soldán 4924!

da se bo društvenega dela še bolj oprijela.

Marica Mavčeva je bila rojena v Trstu ter ji je sedaj 17 let.

Ob tej priliki ji izrekamo naše čestitke!

SLOVENSKI PODJETNIKI IN OBRTRNIKI

Kot smo že javili, bo izšla za Novo leto posebna številka Slovenskega lista s samo novolstnimi oglasi, ker ima januar pet sobot in pade Novo leto ravno na prvo soboto. Ti oglasi bodo imeli posebno vrednost in obenem tudi dokaz koliko slovenskih podjetnikov in obrtnikov imamo. — Prijava za te oglase je čas do srede popoldne.

Uredništvo bo napisalo poseben članek za naše podjetnike in obrtnike.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

Vesele božične praznike želi Slovensko delavsko društvo v Rosariu vsem rojakom in rojakinjam ter organizacijam širom Južne Amerike.

**Ruska klinika za vse
bolezni**

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih jetrah, želodcu, žilčevju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo navzete pismenim potom, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

[Vojaki so zelo trpeli radi hude zime. Razen tega pa so se še vojaki in kmetje upirali. General Ribikov je prišel sam na pomoč.

Pugačev pa je imel medtem mnogo uspeha.

Vse male trdnjave ob Uralu so postale njegova last. Pridobil si je drugo za drugo.

Po padcu Orenburga in mesta Samare je Pugačev mnogo pridobil na ugledu, vsi prebivalci teh predelov pa so se mu pridružili.

Po vesteh, ki smo jih dobili iz knjig onega časa vidimo, da v sibirski guberniji ni bilo vasi, ki se ne bi bila pridružila namišljenemu carju.

Na ta način se je Pugačevu posrečilo, da je prodrl do Moskve. Ko so prestrašeni meščani to zvedeli, so poslali svoje najuglednejše zastopnike h generalnemu guvernerju s prošnjo naj se ne upre Pugačevu.

Mar naj bi Moskvo doletela ista usoda kakor trdnjavo Orenburg? Staro mesto Moskva bo utonilo v krvi, če bi začel Pugačev klati in ubijati, kakor je to delal v orenburški trdnjavi. — Toda to se ni smelo zgoditi!

Guverner sam je bil strahopetec, neodločen in omahljivec. Ugodil je prošnji meščanov.

Ko pa je Pugačev prišel s svojo vojsko pod obzidje mesta, so mu odprli vrata ko še niti zapovedal ni, naj se mu mesto preda! Najuglednejši meščani so šli z duhovščino na čelu v veliki povorci Pugačevu naproti.

Na baržunasti blazini so izročili regli zvestobo.

Pugačev se je pripravil na dolgo trajajoče obleganje Moskve. Računal je, da se bo pred mestom srečal z močno Katarinino vojsko. Ta uspeha ga je torej, samo ob sebi umevno, zelo razveselil. — Meščanom je izjavil, da bo do nadaljnjega Moskva negova prestolnica.

Naslednjega dne je prihajal namišljeni car na svojem konju, v spremstvu Livije, svojih tovarišev in svetovalcev v Moskvo, meščani pa so ga morali sprejeti in navdušeno pozdravljati. Odprli so mu vrata Kremlja in namišljeni car je zagospodaril v prastarem carskem dvorcu.

Čeprav je obljubil namišljeni car meščanom Moskve najlepši red in pametno življenje vojakov, vendar svoje obljube ni mogel izpolniti. Pugačev je zahteval od svojih vojakov lahko vse, kar je hotel, samo nečesa jim ni mogel zapovedati, da bi ne plenili in ne kradli.

Želja, da bi brez trpljenja hitro obogatel, po končanem uporu pa mirno in udobno živeli, je prignala velikansko množico v Pugačevo vojsko.

Javnih poslopij se uporniki sicer niso dotaknili, ker je Pugačev poskrbel zanje in jih dal močno zastražiti, plenili pa so toliko bolj po drugih meščanskih hišah. Ko pa so meščani še morali sprejeti vsak po nekaj nenasnih vojakov pod svojo streho, so uvideli, da so si svojo usodo samo poslabšali, ker so priznali carja Petra III. za svojega gospodarja.

Ropali in plenili sicer niso v i-

menu carja Petra III., toda plenili so le.

Najslabše pa je bilo, da se niso smeli niti pritožiti, kajti drugače bi jim še slabša predla.

Ko se je meščan pritožil Čiki, "carjevemu tastu", da so mu vzeli vse, kar je imel in mu pustili samo življenje, mu je Čika hladnokrvno odgovoril: — Zadovoljen bodi, da še živiš! —

Danes bodo slavili poroko. Skozi odprta vrata Kremlja bo prišel Pugačev z Livijo in svojim spremstvom in v slavnostni povorci odšle v cerkev, kjer ju bo metropolit poročil.

Ozaljšana in oblečena kot nevesta je stala lepa Livija v dvorani starega Kremlja.

Tudi danes je imela na sebi narodno nošo. — Rojena kozakinja je hotela biti tudi poročena kot kozakinja, čeprav je postala carica.

(Nadaljevanje prihodnjč.)

KROJAČNICA 'GORICA'

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni. — Pridite v krojačnico "Gorico", kjer hoste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

Ul. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

Iz Evrope dosepejo:

- 27. Oceania in Pssa. Giovanna.
 - 28. Monte Rosa.
 - 31. Almanzora.
 - 1. Jan. Formosa.
 - 3. jan. Augustus.
- V Evropo odplujejo:
- 31. Oceania in Cap Norte.
 - 5. Almanzora.

G. P. D. S.

V VILLI DEVOTO

priredi

v društvenih prostorih na ulici
SIMBRON 5148

Silvestrov Večer

Začetek ob 9. uri zvečer in traja do 4. ure zjutraj.

Društveni bufet bo kakor vedno dobro založen z domačimi jedili ter evezim pivom.

Sviral bo slovenski orkestar Na dan Novega leta 1938 domača zabava. — Začetek ob 5. uri popold. Za obilno udeležbo se priporoča

ODBOR

Vabilo

na
Veliko Družinsko Veselico

ki se bo vršila

25. DECEMBRA 1937 in

1. JANUARJA 1938 (Na Novo leto)

"PRI VESELEM ŠTAJERCU"

na ulici Manuel Estevez 499

Avellaneda. F.C.E.

Začetek vsakikrat ob 8. uri zvečer

PLES DO ZORE. — Svira slovenski orkester "I'DVİK"

Vsem cenj. rojakom se za obiln obisk najtopleje priporoča

Vlastnik ŠTEFAN CELEC

HRVATSKO TAMBURASKO

DRUŠTVO

ZAGREB

priredi veliko

SILVESTROVO ZABAVO

v gostilni

"Pri veselem Štajercu"

na ul. Manuel Estevez 499, pet cuader od Avenide Mitre.

Avellaneda

Začetek ob 9. uri zvečer

Tem potom pozivamo najvljudnejše vse vašo obitelj, da se udeleži te zabave

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLARDEL 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

